

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1980

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
230

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

921. Περί συμπληρώσεως των διατάξεων του άρθρου 2 του Π.Δ. 826/79 «περί του ωρολογίου και αναλυτικού προγράμματος της Γ' τάξεως Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως, της Γ' τάξεως Προτύπου Ελληνικού Κλασσικού Λυκείου και των Γ' και Δ' τάξεων Εσπερινού Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως». 1
922. Περί του ωρολογίου και αναλυτικού προγράμματος της Β' τάξεως Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως των Β' και Γ' τάξεων του Εσπερινού Λυκείου της αὐτῆς κατευθύνσεως και της Β' τάξεως του Προτύπου Ελληνικού Κλασσικού Λυκείου. 2

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 921

Περί συμπληρώσεως των διατάξεων του άρθρου 2 του Π.Δ. 826/79 «περί του ωρολογίου και αναλυτικού προγράμματος της Γ' τάξεως Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως, της Γ' τάξεως Προτύπου Ελληνικού Κλασσικού Λυκείου και των Γ' και Δ' τάξεων Εσπερινού Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη :

- Τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 31 του Νόμου 309/76 «περί οργανώσεως και διοικήσεως της Γενικής Εκπ/σεως».
- Τὴν πράξη 18/1980 τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καὶ Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), στὴν ὁποία διατυπώθηκε ἡ σχετικὴ γνώμη τοῦ σύμφωνα με τὴν παραγράφου 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Νόμου 186/1975.
- Τὴ σχετικὴ γνωμοδότηση τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἡ ὁποία περιέχεται στὴν πράξη τοῦ 836/1980.
- Τις διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 4 τῆς Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως Η.2771/80 (ΦΕΚ 491, τευχ. Β', 21.5.80) «περί ἀναθέσεως ἀρμοδιοτήτων στοὺς Ὑπουργοὺς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων», με πρόταση τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ἀποφασίζουμε :

Ἄρθρο μόνον

Στὸ τέλος τοῦ κειμένου τῆς διδακτέας ὕλης τοῦ μαθήματος τῆς Κοσμογραφίας τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Π.Δ. 826/79

(ΦΕΚ 240, τ.Α', τῆς 23ης Ὀκτωβρίου 1979, σελ. 2392) προστίθεται ἡ ἀκόλουθη διδακτέα ὕλη γιὰ τὸ μάθημα αὐτό :

— Ἀστρονομικὰ ὄργανα :

Γνώμονας καὶ τηλεσκόπιο. Διοπτρικά καὶ κατοπτρικά τηλεσκόπια. Τηλεσκόπια Σμίτ. Ραδιοτηλεσκόπια. Τὰ μεγαλύτερα τηλεσκόπια τοῦ κόσμου.

— Ἀστροναυτική :

Κίνηση τεχνητῶν δορυφόρων. Ταχύτητα διαφυγῆς. Οἱ τρεῖς κοσμικὲς ταχύτητες. Τοποθέτηση δορυφόρου σὲ τροχιά. Ἐρευνες με τεχνητοὺς δορυφόρους καὶ διαστημόπλοια. Διαστημόπλοια πρὸς τὴ σελήνη καὶ τοὺς πλανήτες. Διαπλανητικὰ ταξίδια.

Στὸν Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ἀναθέτουμε τὴ δημοσίευσή καὶ ἐκτέλεσή τοῦ παρόντος.

Ἀθήνη, 26 Σεπτεμβρίου 1980

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 922 (2)

Περί του ωρολογίου και αναλυτικού προγράμματος της Β' τάξεως Ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως των Β' και Γ' τάξεων του Εσπερινού Λυκείου της αὐτῆς κατευθύνσεως και της Β' τάξεως του Προτύπου Ελληνικού Κλασσικού Λυκείου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη :

- Τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 31 του Νόμου 309/76 «περί οργανώσεως και διοικήσεως της Γενικής Εκπ/σεως».
- Τις πράξεις 33, 35, 36, 40, 44, 45, 46, 47, 53 καὶ 59 τοῦ 1979, 18/1980 καὶ 42/1980 τοῦ Κέντρου Ἐκπ κῶν Μελετῶν καὶ Ἐπιμορφώσεως, στίς ὁποῖες διατυπώθηκε ἡ σχετικὴ γνώμη τοῦ σύμφωνα με τὴν παραγράφου 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Νόμου 186/1975.
- Τὴ σχετικὴ γνωμοδότηση τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἡ ὁποία περιέχεται στὴν πράξη τοῦ 836/1980.
- Τις διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 4 τῆς Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως Η.2771/80 (ΦΕΚ 491, τ. Β', 21.5.80)

«περί ἀναθέσεως ἀρμοδιοτήτων στους Ὑπουργούς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων» με πρόταση τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων, ἀποφασίζουμε :

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Δευτέρα (Β') Τάξη Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

Ἄρθρο 1.

Τὰ διδασκόμενα μαθήματα καὶ οἱ ὥρες ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στὴ Β' τάξη τοῦ Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζονται ὡς ἑξῆς :

Μαθήματα

Α' Πρόγραμμα Κοινὸ

	Ὁρες
1. Ὁρησκευτικὰ	2
2. Νεοελληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	4
3. Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	6
4. Ἱστορία	2
5. Ψυχολογία	2
6. Μαθηματικὰ	4
7. Φυσικὴ	2
8. Χημεία	1
9. Οἰκονομικὴ Γεωγραφία	1
10. Ἀνθρωπολογία - Ὑγιεινὴ	1
11. Ξένη Γλῶσσα	2
12. Φυσικὴ Ἀγωγή	3
Σύνολο	30

Β' Πρόγραμμα Ἐπιλογῆς

	Κατευθύνσεις	
	α'	β'
Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	2	
Ἱστορία	2	
Λατινικὰ	2	
Μαθηματικὰ		3
Φυσικὴ		2
Χημεία		1
Σύνολο	6	6
Γενικὸ Σύνολο	36	36

Ἄρθρο 2.

Ἡ διδασκτέα ὕλη τῶν διδασκόμενων μαθημάτων στὴ Β' τάξη τοῦ Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζεται ἀναλυτικὰ κατὰ μάθημα ὡς ἑξῆς :

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ : Ὁρες 2

Σκοπὸς :

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος τῶν Ὁρησκευτικῶν στὴ Β' τάξη Λυκείου εἶναι :

1. Νὰ παρουσιάσει ἀνάγλυφη τὴν ἀναζήτησι τῆς ὁρησκευτικῆς ἀλήθειας ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο στὴ διαδρομὴ τῆς ἱστορίας του, δίνοντας ταυτόχρονα πληροφορίες γιὰ τὰ κυριότερα ὁρησκευόμενα ποὺ ἐμφανίστηκαν.

2. Νὰ ἐκθέσει με ἐρευνητικὸ τρόπο τὶς βασικὲς ἀλήθειες ποὺ ἀναφέρονται στὰ δόγματα τοῦ Χριστιανισμοῦ με εἰδικὴ ἀναφορὰ στὴν ὁρθοδοξία, δίνοντας στοὺς μαθητὲς τὴν εὐκαιρία νὰ στοχαστοῦν πάνω στὴν ἐνσυνείδητη παραδοχὴ τῶν ἀληθειῶν αὐτῶν.

3. Νὰ παρουσιάσει ἀντιπροσωπευτικὰ κείμενα ἀπὸ τὴν Ἀγία Γραφή καὶ τὴν Πατερικὴ Γραμματεία, ποὺ θὰ μποροῦν ὅχι μόνον νὰ συμπληρώσουν τὴ διδασκόμενη στὴν τάξη ὕλη τοῦ μαθήματος τῶν Ὁρησκευτικῶν, ἀλλὰ καὶ νὰ ὁδηγήσουν τοὺς μαθητὲς στὶς πηγὲς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἱκανὲς νὰ ἐμπνεύσουν τὴ γνήσια ὁρησκευτικὴ καὶ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ στὴν πράξη.

Ἡ ὕλη τοῦ μαθήματος :

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΣ

Α'. Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ

1. Τὸ φαινόμενο τῆς Ὁρησκείας :

Ἐννοία τῆς λέξεως ὁρησκεία καὶ θεωρίες γιὰ τὴν ἐτυμολογία τῆς.

Τὸ αἶτημα καὶ ἡ ἀναγκαιότητα τῆς Ὁρησκείας.

Οἱ ἐννοίες «ἀναζήτηση», «ὑπερβάση», «κοινωνία» καὶ «ὁλοκλήρωση» στὴ Ὁρησκεία.

Τὸ ἀληθινὸ νόημα τῆς Ὁρησκείας. Εἴδη Ὁρησκειῶν.

2. Ἰνδοϊσμός.

Κύριοι σταθμοὶ ἐξελίξεως καὶ μορφὲς τοῦ Ἰνδοϊσμοῦ.

Ἡ ἐξάπλωση τοῦ Ἰνδοϊσμοῦ σήμερα.

Ἡ γοητεία καὶ ἡ ἐπίδραση τοῦ Ἰνδοϊσμοῦ. Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν του.

Ἡ ἀξιολόγηση τοῦ Ἰνδοϊσμοῦ.

3. Βουδισμός :

Κύριοι σταθμοὶ ἐξελίξεως καὶ μορφὲς τοῦ Βουδισμοῦ.

Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν τοῦ Βουδισμοῦ.

Ἡ ἐξάπλωση καὶ ἐπίδραση τοῦ Βουδισμοῦ.

Ἡ ἀξιολόγηση τοῦ Βουδισμοῦ.

4. Ἀλλὰ Ἀσιατικὰ ὁρησκόμενα :

Ἡ ὁρησκεία τῶν λαῶν τῆς Κίνας : Κομφουκιανισμός - Ταοϊσμός

Ζωροαστρισμός : Ἱστορία, ἐξέλιξη, ἐξάπλωση, σημερινὴ κατάσταση. Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν του.

Σιντοϊσμός : Ἱστορία, ἐξέλιξη, ἐξάπλωση, σημερινὴ κατάσταση, κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν του.

5. Ὁρησκόμενα Ἀρχαίων Μεσογειακῶν Λαῶν :

Ἡ λατρεία τοῦ Μίθρα, τῆς Κυβέλης, τῆς Ἀστάρτης καὶ τῆς Ἰσιδας.

Ἡ πολυμορφία τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς λατρείας στὴν ἀρχαία Ἑλληνικὴ ὁρησκεία.

Ὁρησκεία καὶ κράτος στοὺς Ρωμαίους. Ἡ λατρεία τοῦ αὐτοκράτορα.

6. ΙΣΛΑΜΙΣΜΟΣ.

Ἐμφάνιση καὶ ἐξάπλωση τοῦ Ἰσλαμισμοῦ.

Σχέσεις Ἰσλαμισμοῦ με τὸν Ἰουδαϊσμὸ καὶ τὸ Χριστιανισμὸ.

Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἰσλαμισμοῦ.

Ἡ ἐπίδραση τοῦ Ἰσλαμισμοῦ σήμερα.

7. ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΑ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΑ.

Ἀπὸ τὸν Ἀνιμισμὸ καὶ τὴν Πυρολατρία στὶς σύγχρονες μορφὲς Ὁρησκείας στὴν Ἀφρική.

Ἡ ὁρησκευτικὴ ἰδιομορφία καὶ ποικιλία στὴν Ἀφρική.

Συνάντηση τῆς ὁρησκουμένης Ἀφρικῆς με τὸ Χριστιανισμὸ.

8. ΧΙΛΙΑΣΜΟΣ.

Ἱστορικὴ ἀναδρομὴ στὴν ἐμφάνιση καὶ ἐξάπλωσή του.

Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν του.

Ἐπιδράσεις του στὸν ἐλληνικὸ χῶρο.

Ἐπίσημα κείμενα καὶ ἀποφάσεις.

9. ΜΑΣΟΝΙΣΜΟΣ.

Εἶναι ὁ Μασονισμὸς ὁρησκεία ἢ ὄχι : Αἰτιολόγηση - ἀποφάσεις.

Τὸ μεταφυσικὸ καὶ λατρευτικὸ στοιχεῖο στοῦ Μασονισμοῦ.

Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν τοῦ Μασονισμοῦ.

Ἡ ἰδιοτυπία τῆς ἀποκρύψεως καὶ οἱ παρεξηγήσεις στοῦ Μασονισμοῦ.

10. ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ.

Συγκρητιστικὲς τάσεις στοῦ χῶρου τῆς ὁρησκείας σήμερα.

- Νεοπαγανισμός και νοσηρές εκδηλώσεις θρησκευτικότητας.

- Πνευματισμός, μαγεία, γιόγκα κτλ.

11. ΙΟΥΔΑΙΣΜΟΣ.

- 'Ο ιστορικός χαρακτήρας του 'Ιουδαϊσμού.

- Βασικά σημεία δ'δασκαλίας του 'Ιουδαϊσμού.

- Σχέσεις 'Ιουδαϊσμού και Χριστιανισμού.

- 'Η τυπολατρία στον 'Ιουδαϊσμό και ή «καινή κτίσις» στη Χριστιανισμό.

12. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ ΚΑΙ Η ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

- 'Η θρησκευτική αλήθεια και ή αναζήτησή της.

- 'Η αποκάλυψη ως είσοδος του «καινού» στον ανθρώπινο διαλογισμό.

- 'Η φιλανθρωπία της αποκαλύψεως και ό θεανθρώπινος χαρακτήρας της. Φυσική και υπερφυσική αποκάλυψη.

13. ΣΧΕΣΕΙΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ.

- Κοινά σημεία.

- Ούσιαστικές διαφορές.

- 'Η υπεροχή του Χριστιανισμού.

14. Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΣΗΜΕΡΑ.

- 'Η εξάπλωση και διασπορά του Χριστιανισμού στον κόσμο. Στατιστικά δεδομένα.

- 'Ο διάλογος του Χριστιανισμού με τὰ άλλα θρησκευματα.

- 'Η όρθόδοξη ιεραποστολή στον κόσμο σήμερα.

Β'. Η ΦΑΝΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

15. Η ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ Η ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

- 'Η αναζήτηση του Θεού (Πράξ. 17,27) και οι δυνατότητες της φυσικής θεολογίας.

- 'Ο έρχομός του Θεού στην 'Ιστορία. 'Ο έρχόμενος Θεός της 'Αγ. Γραφής.

- 'Η θεία αποκάλυψη ως γεγονός και ως μήνυμα.

- 'Ο άνθρωπος αποδέκτης και συνεργός της θείας αποκάλυψεως.

16. ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΟ.

- 'Η αναζήτηση του απολύτου από τον άνθρωπο.

- Οι άνθρωποι φαντάζονται και πλάθουν τὸ Θεό. «'Ο Θεός τῶν φιλοσόφων».

- 'Η βιβλική αντίληψη για τὸ Θεό. 'Ο προσωπικός Θεός.

17. Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΟ

- «Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα».

- Τὸ ἀκατάληπτο τοῦ Θεοῦ.

- Ὑπερβατικότητα και ταυτόχρονη ἐνδοκοσμιότητα τοῦ Θεοῦ.

- 'Η αλήθεια για τὸ μυστήριο της 'Αγ. Τριάδας και ή σημασία της.

18. ΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

- Οὐσία και ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ.

- Φυσικές ιδιότητες (πανταχοῦ παρουσία, παντοδυναμία, αἰωνιότητα).

- Λογικές ιδιότητες (παγγνωσία, πανσοφία).

- Ἠθικές ιδιότητες (ἀνισότητα, δικαιοσύνη, ἀγάπη, πίστή-τητα).

19. Η ΑΡΝΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

- Τὸ φαινόμενο της ἀθείας (αἷτια, οὐσία).

- Μορφές τοῦ σύγχρονου ἀθεϊσμοῦ.

- Σχέσεις της ἀθείας, ἐπιστήμης και Διςφωτισμοῦ.

- Κριτική της ἀθείας. 'Η κάθαρση της αλήθειας για τὸ

20. Ο ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Η ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΜΑΣ.

- 'Η κρίση της Μεταφυσικής και ή ἐκκοσμίκευση της Θρησκείας.

- 'Ο ἄνθρωπος ἐξορίζει τὸ Θεό στοὺς οὐρανούς. 'Η καινοφανής Θεωρία για τὸ «θάνατο τοῦ Θεοῦ».

- 'Ο αὐτόνομος ἀνθρωπισμός και ή τραγωδία τοῦ ἄθρου οὐμνισμού.

21. Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ.

- Πίστη και γνώση.

- Οι δυνατότητες της πίστεως στην ἐποχή μας.

- 'Η χριστιανική πίστη. Τὸ νόημα τοῦ ὁρθόδοξου δόγμα-τος.

- Στοιχεῖα ἄσχετα πρὸς τὴ χριστιανική πίστη. Δεισι-δαιμονία, φανατισμός, ἰδεολογία.

22. ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ.

- Τὸ πρόβλημα τῶν σχέσεων χριστιανικής πίστεως και ἐπιστήμης.

- Τὰ αἷτια τῶν παρεξηγήσεων.

- Για μιὰ γόνιμη συνεργασία Χριστιανισμοῦ και 'Επι-στήμης.

23. ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ.

Δυνατή και ὠφέλιμη ή συνύπαρξη Χριστιανισμοῦ και Πολιτισμοῦ.

Οἱ ἀκρότητες ποὺ μπορεῖ νὰ παρουσιασθοῦν και ἀπὸ τίς δύο πλευρές.

Για ἕνα χριστιανικό πολιτισμό.

24. Ο ΚΟΣΜΟΣ.

Τὸ μεγαλεῖο τοῦ φυσικοῦ σύμπαντος.

'Ο κόσμος ὡς δημιουργία τοῦ Θεοῦ. 'Η πρόνοια τοῦ Θεοῦ.

Οἱ θεωρίες για τὴν αὐτοπαρξία και αἰωνιότητα της ὕλης.

'Η ἀξία της ὕλης και ή μεταμόρφωση τοῦ κόσμου.

'Η θέση τοῦ ἀνθρώπου μέσα στον κόσμο.

25. Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ.

'Η καταγωγή και ή φύση τοῦ ἀνθρώπου. Ψυχὴ και σῶμα. Μεγαλεῖο και ἀθλιότητα.

Ἄνδρας και γυναίκα.

- 'Η ἐνότητα τοῦ ἀνθρώπινου γένους.

26. Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΣΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ.

- 'Ο εἰκονισμός τοῦ Θεοῦ στον ἄνθρωπο.

- 'Η ἐννοια και ή σημασία τοῦ «προσώπου».

- Προορισμός τοῦ ἀνθρώπου.

27. ΤΟ ΠΑΡΑΛΟΓΟ ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ.

- 'Η ἡθική πτώση τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ παράλογο, ή ἀγωνία, ὁ θάνατος.

- Τὸ τραγικό στοιχείο της ἀνθρώπινης ὑπάρξεως. 'Η ἀνθρώπινη «ὑβρη», ὁ «Προμηθεϊσμός», ὁ «Ὑπεράνθρωπος».

- 'Η ἀλλοτρίωση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸ Θεό και τὸν ἑαυτό του. 'Η ἡρωοποίηση τοῦ μηδενισμοῦ.

- 'Η ζωτική ἀνάγκη και ή νοσταλγία τοῦ ἀνθρώπου για λύτρωση.

28. ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΑΥΤΡΩΤΗ.

- Οι μεσσιανικές προσδοκίες και τὸ «πλήρωμα τοῦ χρόνου».

'Η δόξα και τὸ μυστήριο της ἐνσάρκωσης. «'Ο Λόγος σὰρξ ἐγένετο».

'Ο Θεάνθρωπος Κύριος.

29. Ο ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΙΗΣΟΥΣ.

Τὸ ἐρώτημα - πρόκληση. «Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι;».

Πῶς εἶδαν τὸ Χριστὸ οἱ γενιές τῶν ἀνθρώπων. Οἱ «βίοι τοῦ 'Ιησοῦ».

'Ο Χριστὸς ὁ νέος Ἀδάμ. «Ἰδε ὁ ἄνθρωπος».

30. ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ.

- Η ιερότητα των συγγραφέων της Βίβλου.
- Ο προσωπικός χαρακτήρας των συγγραφέων και η θεοπνευστία της Αγίας Γραφής.
- Η αρχαιολογική σκαπάνη και η Βίβλος.

31. ΟΙ ΠΗΓΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟ.

- Η μαρτυρία της Καινής Διαθήκης.
- Η βεβαιότητα της Εκκλησίας στην ιστορικότητα του Ιησού.
- Η πίστη στο Χριστό και το μέλλον του κόσμου.

32. ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΑΥΤΩΡΤΗ

- Διδασκαλία και θαύματα : «Φως εις τὸν κόσμον ἐλήλυθα».
- Η σταυρική θυσία του Χριστού.
- Η ανάσταση του Χριστού και η ανάπλαση του κόσμου.
- Η εκπλήρωση της θείας οικονομίας.

33. «ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ».

- Η «ἀπουσία» του Παράκλητου ως τὴν Πεντηκοστή.
- Τὸ πρόσωπο και τὸ ἔργο τοῦ Παράκλητου.
- Θεσμός και Πνεῦμα - Χάρισμα και ἀξίωμα - Ἱστορία και Μεταμόρφωση.

34. ΕΚΚΛΗΣΙΑ : Η ΝΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

- Τι εἶναι ἡ Ἐκκλησία;
- Η Ἐκκλησία ὡς μυστήριο. Τὸ φθαρτὸ και τὸ ἄφθαρτο στήν Ἐκκλησία. Ἡ θεία χάρις μέσα στήν Ἐκκλησία.
- Ἡ ἀποστολή της Ἐκκλησίας μέσα στήν Ἱστορία. «Ἡ καινή κτίσις».

35. ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

- Ἐμμονή στήν παράδοση και δημιουργική ἀνανέωση.
- Παρεξηγήσεις και ὑπερβολές.
- Θεολογικά και ἐκκλησιαστικά πλαίσια για παράδοση και ἀνανέωση.
- Ἡ παράδοση και ἡ ἀνανέωση στήν Ἐκκλησία σήμερα.

36. Η ΕΛΠΙΔΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΚΑΙ Ο ΕΡΧΟΜΕΝΟΣ

- Ἡ προσωρινότητα τοῦ κόσμου : «Πράγει τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου».
- Τὸ τέλος και ἡ τελείωση. Τι μπορῶ νὰ ἐλπίζω;
- Ἀνθρώπινες ἐλπίδες και οὐτοπίες.
- Ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ. Κρίση και ἐλπίδα τοῦ κόσμου.

Γ' ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

37. ΤΑ ΜΕΓΑΛΕΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

- Κείμενο : Ψαλμός 103.
- Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με ειδική ἀναφορά σὲ γνώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

38. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΡΧΟΝΤΕΣ. ΥΜΝΟΣ ΣΤΟΥΣ ΠΡΟΓΟΝΟΥΣ

- Κείμενο : Σοφία Σειράχ 32, 1 - 6 και 44, 1 - 15.
- Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με ειδική ἀναφορά σὲ γνώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας και στή Λατρεία.
- Ὑποδείξεις για πρακτικές ἐφαρμογές.

39. Η ΧΑΡΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ.

- Κείμενο : Ἠσαΐου κεφάλ. 35 (ἐπιλογή).
- Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με ειδική ἀναφορά σὲ γνώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

40. Ο ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ

- Κείμενο : Ματθαίου 6, 6 - 15.
- Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με ειδική ἀναφορά σὲ γνώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας και στή Λατρεία.

- Ὑποδείξεις για πρακτικές ἐφαρμογές.

41. Η ΑΡΝΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

- Κείμενο : Ἰωάννου, κεφ. 17
- Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με ειδική ἀναφορά σὲ γνώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας και στή Λατρεία.

42. Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

- Κείμενο : Πράξεων 2, 37 - 47 και 4, 32 - 46.
- Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με ειδική ἀναφορά σὲ γνώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.
- Διδάγματα για τὴ σημερινή πραγματικότητα.

43. ΥΜΝΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

- Κείμενο : Α' Κορινθ. 13, 1 - 13.
- Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με ειδική ἀναφορά σὲ γνώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.
- Ὑποδείξεις για πρακτικές ἐφαρμογές.

44. Η ΕΥΘΥΝΗ ΝΑ ΕΙΣΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

- Κείμενο : Ἰακώβου 1, 2 - 27 και 2, 14 - 26.
- Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά με ειδική ἀναφορά στή λατρευτική πράξη τῆς Ἐκκλησίας.
- Ὑποδείξεις για πρακτικές ἐφαρμογές.

45. Η ΕΞΟΧΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

- Κείμενο : Ἐπιστολή πρὸς Διόγνητον, κεφ. 5 - 9 (ἐπιλογή).
- Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, ιστορικά, με ειδική ἀναφορά σὲ γνώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

46. ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ ΣΤΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟ

- Κείμενο : Γρηγορίου Νεοκαισαρείας, Πανηγυρικός παρ. 3 - 4 ΒΕΠ 17, 277 - 280 (ἐπιλογή).
- Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, ιστορικά.
- Ὑποδείξεις για πρακτικές ἐφαρμογές.

47. ΘΕΟΜΗΝΙΕΣ : ΠΕΙΝΑ ΚΑΙ ΞΗΡΑΣΙΑ

- Κείμενο : Μ. Βασιλείου, Ἐν λιμῷ και ἀρχμῷ παρ. 7 - 9 (ἐπιλογή) ΕΠΕ 7, 150 - 161.
- Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά.
- Ὑποδείξεις για πρακτικές ἐφαρμογές.

48. ΤΟ ΠΡΟΝΟΜΙΟ ΝΑ ΕΙΣΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

- Κείμενο : Γρηγορίου Νύσσης, Περὶ κατασκευῆς τοῦ ἀνθρώπου (ἐπιλογή).
- Σχόλια : Γλωσσικά, θεολογικά, πραγματικά.
- Ἡ ὑποτίμηση τοῦ ἀνθρώπου στήν ἐποχή μας.
- Ἡ εὐθύνη τοῦ ἀνθρώπου ἀπέναντι τῆς κοινωνίας και τοῦ ἐαυτοῦ του.

49. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΓΩΝΙΖΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΛΑΟ

- Κείμενο : Χρυσοστόμου, Εἰς τοὺς ἀνδριάντας ὁμιλία 21 (ἐπιλογή).
- Σχόλια : Γραμματολογικά, πραγματικά, θεολογικά, ιστορικά.
- Ἀναγωγή στή σημερινή ἐποχή.

50. ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΡΕΤΗΣ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

- Κείμενο : Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου, Ἐπιστολαὶ 5, 186 (Λόγος πρὸς Ἑλλήνας) ΜΓ 78, 1437 - 1444 (ἐπιλογή).
- Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με ειδική ἀναφορά σὲ γνώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

51. ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑ

- Κείμενο : Διαδόχου Φωτικῆς, Κεφάλαια Γνωστικά 100 περὶ πνευματικῆς τελειότητος κεφ. 20 - 21 SHC 5 BIS. ΜΓ 65.
- Σχόλια : Γραμματολογικά, πραγματικά, θεολογικά.
- Ὑποδείξεις για πρακτικές ἐφαρμογές.

52. ΥΜΝΟΣ ΣΤΟ ΧΡΙΣΤΟ

- Κείμενο : Κλήμεντος Ἀλεξ., Παιδαγωγός 3, 12 ΒΕΠ 7, 233.

- Μετάφραση τοῦ "Υμνου.
- Σχόλια : πραχματικά, θεολογικά, ιστορικά.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

᾽Ωρες 4.

I. Σκοποὶ τοῦ μαθήματος :

Ἡ ἐπιδιδάσκονται οἱ σκοποὶ τοῦ προτάσσονται στὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς Α' τάξεως τοῦ ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

II. Ὑλὴ τοῦ μαθήματος :

Α' Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας, ὥρες 2 1/2 (διδ. ἐνότητες 65).

α) Διδασκαλία χαρακτηριστικῶν κειμένων ποὺ φανερώουν τὴν ἐξέλιξιν τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας (διδασκτικὲς ἐνότητες 40), καὶ εἰδικότερα :

1. Ἑπτανησιακὴ Σχολή (διδασκτικὲς ἐνότητες 10) : Ἀ. Κάλβος, Δ. Σολωμός, Γ. Τερτσέτης, Ἀ. Λασκαράτος, Ίωλ. Τυπάλδος, Ἰάκ. Πολυλάς, Γερ. Μαρκοράς, Ἀρ. Βιλαχωρίτης, Λορ. Μαβίλης.

2. Ἡ νεοελληνικὴ ποίηση ἀπὸ τὸ 1880 (διδασκτικὲς ἐνότητες 15). Ὁ Κ. Παλαμᾶς, σύγχρονοι καὶ νεώτεροί του : Γ. Γρυπάρης, Ἀπ. Μελαχρινός, Ἀγγ. Σικελιανός, Ν. Καντζάρης, Κ. Βάρναλης, Κ. Καρυωτάκης κ.ἄλ. Ὁ παρνασιώτης καὶ ὁ συμβολισμός.

3. Ἡ νεοελληνικὴ πεζογραφία ἀπὸ τὸ 1860 (διδασκτικὲς ἐνότητες 15) : Ἐμ. Ροῦθης, Ἡ στρατιωτικὴ ζωὴ ἐν Ἑλλάδι. Δημ. Βικέλας, Γ. Βιζυηνός, Ἀλ. Παπαδιαμάντης, Γρ. Ξενόπουλος, Κ. Χατζόπουλος, Κ. Θεοτόκης, Δημ. Βουτυρᾶς κ.ἄλ.

Τὰ κείμενα τῆς καθεμιᾶς ἀπὸ τῶν παραπάνω ἐνότητες θὰ διδάσκονται ὕστερα ἀπὸ περιεκτικὴ γραμματολογικὴ ἐνημέρωση καὶ σαφὴ τοποθέτηση μέσα στὴν ἐποχὴ τους.

β) Διδασκαλία κειμένων τῆς σύγχρονης νεοελληνικῆς λογοτεχνίας (διδασκτικὲς ἐνότητες 15).

Ἡ διδασκονται λυρικά ποιήματα, διηγήματα, ἀποσπάσματα μυθιστορημάτων, δοκίμια, καθὼς καὶ ἀποσπάσματα θεατρικῶν ἔργων (ἢ σύντομα μονόπρακτα στὸ σύνολό τους).

γ) Διδασκαλία κειμένων ξένης λογοτεχνίας (διδασκτικὲς ἐνότητες 10). Θὰ διδάχονται ἀπὸ δόκιμες μεταφράσεις λογοτεχνικὰ ἔργα τῆς ἀγγλικῆς, γαλλικῆς, γερμανικῆς καὶ ρωσικῆς λογοτεχνίας τοῦ 18 καὶ 19 αἰώνα.

Ἡ προηγούμενη περιεκτικὴ γραμματολογικὴ ἐνημέρωση καὶ τὰ λογοτεχνικὰ ἔργα τῆς κάθε χώρας καὶ σαφὴς τοποθέτησιν τους μέσα στὴν ἐποχὴ τους καὶ θὰ ἀκολουθεῖ σύγκρισή τους πρὸς ἀντίστοιχα νεοελληνικὰ ἔργα ποὺ ἔχουν διηχηθεῖ οἱ μαθητές. Ἡ ἐρμηνευτικὴ ἐργασία σὲ ὅλα τὰ διηγηθέντα κείμενα θὰ εἶναι ὅμοια μὲ ἐκείνη τῆς Α' τάξεως τοῦ Λυκείου.

Β' Γλωσσικὴ διδασκαλία.

Συνέλιξις τῆς γλωσσικῆς διδασκαλίας, ὅπως στὴν προηγούμενη τάξη, καὶ εἰδικότερα :

Ἡ ἐπιστημονικὴ ὁρολογία (οἱ τρόποι μὲ τοὺς ὁποίους ἐπιδίδονται στὴν ἑλληνικὴ οἱ ἐπιστημονικοὶ ὅροι).

Εἰσαγωγή τῶν μαθητῶν στὴ δομὴ καὶ τὸ ὕφος τοῦ νεοελληνικοῦ λόγου. Εἶδη τοῦ ὕφους (ὕφος πλαδαρό, ἥπιον, ἐπιτηδευμένο, ἀνθηρό, νευρωδὲς, ἀπλό κ.λπ.).

Γιὰ τὴ γλωσσικὴ διδασκαλία δὲν θὰ διατίθενται ἰδιαίτερες διδασκτικὲς ὥρες. Θὰ γίνονται εὐκαιρικὰ κατὰ τὴν ἐρμηνευτικὴ ἐργασία τῶν κειμένων νεοελληνικῆς λογοτεχνίας κατὰ τὴν διόρθωσιν τῶν ἐκθέσεων.

Γ' Ἐκθέσεις, ὥρες 1 1/2 (διδασκτικὲς ἐνότητες 36).

Οἱ ἐκθέσεις στὴν τάξη αὕτη εἶναι μόνον γραπτές. Δὲν εἶναι ἐπιτρεπόμενες ἀπὸ 10 οὔτε περισσότερες ἀπὸ 12. Κάθε ἐκθεσὴ ἀποτελεῖ ἐνιαῖο ὁλοκληρωμένο ἐπιμέρους κύκλος διδασκα-

λίας (γραφὴ - διόρθωσις), γιὰ τὸν ὅποιο διατίθενται 3 διδασκτικὲς ὥρες.

Θέματα ἐκθέσεων :

Διατύπωση ἀπόψεων, ἰδεῶν, κρίσεων σὲ συγκεκριμένα περιστατικά ἢ κοινωνικὰ φαινόμενα. (Ἡ παρουσίασις τοῦ θέματος μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ σὲ πολλοὺς στίχους, ὥστε νὰ ἀποφεύγεται ἡ ἀσάφεια τῆς διατυπώσεώς του).

Μικρὲς πραχματεῖες καὶ μελέτες σὲ θέματα ποιητικοῦ περιεχομένου. Ἀνάπτυξη γνωμικῶν, ἐννοιῶν, ἀποφθεγμάτων, παροιμιῶν (Ὅπου τὸ θέμα δὲν προσφέρεται γιὰ ἐκτενέστερη διατύπωση, ἀναλύεται σὲ ἐπιμέρους ἐρωτήσεις, στίς ὁποῖες καλοῦνται νὰ ἀπαντήσουν οἱ μαθητές).

Σκέψεις καὶ ἰδέες μὲ ἀπορρήθνη ἑνα σύντομο κείμενο (μία ἢ περισσότερες στροφές ἐνός ποιήματος, μιὰ σελίδα λογοτεχνικοῦ, φιλοσοφικοῦ, ἐπιστημονικοῦ κ.λπ. κειμένου).

Ἀνάλυση περιεχομένου, περιλήψις, κριτικὴ ἐνός λογοτεχνικοῦ, φιλοσοφικοῦ, ἐπιστημονικοῦ κ.λπ. ἔργου ποὺ θὰ ἔχουν μελετήσει οἱ μαθητές μετὰ ἀπὸ ὑπόδειξιν τοῦ καθηγητῆ.

Κριτικὴ ἀνάλυση ἔργων ἀρχαίων ἢ νέας λογοτεχνίας ποὺ διδάσκονται στὴν τάξη καὶ εἶναι πρόσφατα στὴ μνήμη τῶν μαθητῶν (γενικὴ ἀναφορὰ στίς φιλολογικὲς ἀρετὲς καὶ τὸ περιεχόμενον ἢ ἀπύκνωση σὲ συγκεκριμένες ἐρωτήσεις). Λίσθητικὴ ἐρμηνεία ἔργων τέχνης.

Ἡ διόρθωσις τῶν ἐκθέσεων θὰ γίνῃ μὲ προσοχὴ ἀπὸ τὸν καθηγητὴ στὸ σπίτι. Οἱ διορθωμένες ἐκθέσεις θὰ συλλογίζονται στὴν τάξη κατὰ τὴ διάρκεια μιᾶς διδασκτικῆς ὥρας. Κατὰ τὴν ἐργασίαν αὕτη θὰ ἀναφέρονται τὰ θετικὰ στοιχεῖα καὶ γενικὰ τὰ προτερήματα τῶν καλῶν ἐκθέσεων καὶ θὰ ἐπιστημαίνονται τὰ συνηθισμένα καὶ κοινὰ σφάλματα (πραχματικά, λογικά, συντακτικά, ὀρθογραφικά, στίξεως, κυριολεκτικῆς, διαρθρώσεως, συνθέσεως κ.λπ.) μὲ σκοπὸ τὴν ἀποφυγὴ τῆς ἐπαναλήψεώς τους καὶ θὰ δίνονται ὁδηγίες γιὰ τὴ σύνθεση καὶ τὴν ἐκθεσὴ ἰδεῶν.

Καὶ στὴν τάξη αὕτη θὰ καταβάλλεται ἐπίμονη προσπάθεια γιὰ τὴν ἀποφυγὴ τῆς κενολογίας καὶ τὴν ἀσκηση τῶν μαθητῶν στὴν ὀρθὴ ἀνάπτυξιν καὶ ἐκθεσὴ τῶν διανοημάτων τους, ὅπως καὶ στὴν προηγούμενη τάξη.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

᾽Ωρες : πρόγραμμα κοινὸ 6, πρόγραμμα ἐπιλογῆς 2

I. Σκοποὶ τοῦ μαθήματος :

Ἡ ἐπιδιδάσκονται οἱ σκοποὶ τοῦ προτάσσονται στὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς Α' τάξεως τοῦ ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

II. Ὑλὴ τοῦ μαθήματος :

Α' Πρόγραμμα κοινόν, ὥρες 6.

Τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει ἐρμηνεία ἀρχαίων ἑλληνικῶν κειμένων ἀπὸ τὸ πρωτότυπον καὶ συγκεκριμένα :

1. Ρητορικὰ Κείμενα : Ἀυσία Ὑπὲρ τοῦ Ἀδωνάτου - Δημοσθένης Περὶ τοῦ στεφάνου παρ. 168 - 179 καὶ 188 - 198. ὥρες 6 ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ διδασκτικοῦ ἔτους ὡς τὴς 15 Ὀκτωβρίου καὶ ὥρες 3 ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου ὡς τὸ τέλος Νοεμβρίου (διδασκτικὲς ἐνότητες 35).

Ὑστερα ἀπὸ πολὺ σύντομη ἐπανάληψιν τῶν σχετικῶν μὲ τὴ γένεσιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ρητορικῆς στὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα καθὼς καὶ μὲ τὸ βίον καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ἀυσία θὰ γίνῃ ἐρμηνεία (γλωσσικὴ, πραχματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ ἀισθητικὴ ἐπεξεργασία) τοῦ λόγου τοῦ Ἀυσία Ὑπὲρ τοῦ Ἀδωνάτου. Μετὰ τὴν ὁλοκληρώσιν τῆς ἐρμηνείας αὐτοῦ τοῦ λόγου καὶ τὴ συνολικὴν του ἐκτίμησιν, ἀφοῦ γίνῃ ὑπόμνησις τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Δημοσθένης καὶ ποτὶ σύντομη παρουσίασις τῆς ὑποθέσεως καὶ τοῦ ιστορικοῦ πλαισίου τοῦ λόγου τοῦ ρήτορα Περὶ τοῦ στεφάνου. Θὰ ἐρμηνευτοῦν ἀπὸ τὸν λόγον αὐτὸν οἱ παράγραφοι 168 - 179 καὶ 188 - 198. Στὸ τέλος ἀπὸ τὰ στοιχεῖα ποὺ περιέχονται ὡς ρήτορας καὶ ὡς ὑπέρμαχος τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς Δημοκρατίας.

2. Θουκυδίδης 'Ιστορία (Εκλογές), ώρες 3 από 16 'Ιανουαρίου ως το τέλος Νοεμβρίου και ώρες 6 κατά το Δεκέμβριο (διδασκτικές ενότητες 35).

1. Εισαγωγή. Σύντομη επανάληψη του βίου και του έργου του Θουκυδίδη και τοποθέτησή του μέσα στην εποχή του και στην αρχαία ελληνική ιστοριογραφία. Το γενικό διάγραμμα της 'Ιστορίας του. Οι χαρακτηριστικές αρετές του Θουκυδίδη ως ιστορικού και ως λογοτέχνη και η σημασία του έργου του.

II. Θα ακολουθήσει η γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογική και αισθητική επεξεργασία των κεφαλαίων 1-8, 20-22 και 89-97 του Α' και (ύστερα από κατ'επιλογή περίληψη των «Κερκυραϊκών») των κεφαλαίων 81-84 του Γ' βιβλίου της 'Ιστορίας του Θουκυδίδη.

III. 'Υστερα από την ολοκλήρωση της έρμηνευτικής εργασίας θα γίνει συνολική θεώρηση του έργου. Με βάση τη διδασκαλία που έγινε στην αίθουσα, οι μαθητές θα κληθούν να εκθέσουν το περιεχόμενο και τις σημαντικότερες ιδέες που υπάρχουν στα κεφάλαια που διδάχτηκαν και να διατυπώσουν γενικές κρίσεις για την αξία του Θουκυδίδη ως ιστορικού και ως λογοτέχνη.

3. Σοφοκλής Φιλοκτήτης, ώρες 3 από 8 'Ιανουαρίου ως τις 15 Φεβρουαρίου και ώρες 4 από 16 Φεβρουαρίου ως το τέλος του διδακτικού έτους (διδασκτικές ώρες 55).

1. Εισαγωγή: α) Σύντομη επανάληψη των πληροφοριών για τη γένεση και την εξέλιξη της αρχαίας ελληνικής δραματικής ποιήσεως. Γένεση και εξέλιξη-σύνδεσή της με τη διονυσιακή λατρεία - ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της τραγωδίας και ο αριστοτελικός όρισμός - έορτές του Διονύσου και παραστάσεις δραμάτων. Το αρχαίο θέατρο και η σκευή. Οι τρεις μεγάλοι δημιουργοί: Αισχύλος, Σοφοκλής, Ευριπίδης, όπως και του βίου και του έργου του Σοφοκλή. β) 'Ο Φιλοκτήτης του Σοφοκλή (Χρονολόγηση - ο μύθος του Φιλοκτήτη στο έπος και στη δραματική ποίηση - περιεκτικό γενικό διάγραμμα του έργου):

II. Θα ακολουθήσει η γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογική και αισθητική επεξεργασία των στίχων 1-135, 220-390, 541-679, 730-826 και 865-1080 του «Φιλοκτήτη». Οι υπόλοιποι στίχοι θα διδαχθούν από δόκιμη νεοελληνική μετάφραση.

III. 'Υστερα από την ολοκλήρωση της έρμηνείας θα γίνει συνολική θεώρηση της τραγωδίας. Με βάση τα δεδομένα της εργασίας που έγινε στην αίθουσα θα τοποθετηθεί ο Σοφοκλής στην εποχή του και στο λογοτεχνικό είδος που ανήκει, θα ανιχνευθούν το βαθύτερο νόημα του «Φιλοκτήτη» και οι ιδέες που εκφράζονται σ' αυτόν, θα γίνει χαρακτηρισμός των κύριων προσώπων του έργου και θα υπογραμμιστούν οι δραματικός χαρακτήρας του και οι θεατρικές αρετές του.

4. 'Ομήρου 'Ιλιάδα (Εκλογές), ώρες 3 από 8 'Ιανουαρίου ως τις 15 Φεβρουαρίου και ώρες 2 από 16 Φεβρουαρίου ως το τέλος του διδακτικού έτους (διδασκτικές ώρες 35).

1. Εισαγωγή. 'Η έπική ποίηση (γένεση, ιδιαίτερος χαρακτήρας και είδη της). 'Η 'Ομηρική ποίηση και ο κόσμος που αυτή αντιπροσωπεύει. 'Ο ιστορικός πυρήνας της 'Ιλιάδας και εμπλουτισμός του με μυθολογικά στοιχεία. 'Ο ποιητής της 'Ιλιάδας (με σύντομη και σαφή έκθεση του όμηρικού ζητήματος), περιεχόμενο και γενικό διάγραμμα της 'Ιλιάδας (όπου θα έρμηνεύεται και η δομή του έργου). 'Η επίδραση των όμηρικών επών στον ελληνικό και στον παγκόσμιο πολιτισμό.

II. Θα ακολουθήσει γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογική και αισθητική επεξεργασία των ραψωδίων Α' (στίχοι 1-7). Ζ' στ. (237-529) και (στ. 468-804. Οι στ. 281-467 θα διδαχθούν από μετάφραση).

III. 'Η γενική θεώρηση, που θα γίνει ύστερα από την ολοκλήρωση της έρμηνευτικής εργασίας, θα έχει ως στόχο την κατάδειξη του ιδιαίτερου χαρακτήρα και των αρετών της όμηρικής ποιήσεως, όπως και των εκπαιδευτικών αξιών που περιλαμβάνει αυτή.

Β' Πρόγραμμα επιλογής, ώρες 2.

Γλωσσική διδασκαλία:

Σκοπός της γλωσσικής διδασκαλίας είναι:

1. Να οδηγηθούν οι μαθητές στη βαθύτερη γνώση της δομής της αρχαίας ελληνικής και να μελετήσουν τα συντακτικά φαινόμενα που η λειτούργειά τους είναι σημαντική στον αρχαίο ελληνικό λόγο.

2. Να συνειδητοποιηθούν οι ομοιότητες και οι διαφορές (στο λεξιλόγιο, στο τυπικό και στη σύνταξη) της νέας ελληνικής (δημοτικής) με την αρχαία ελληνική και

3. Να ενισχυθεί η ικανότητα των μαθητών στη μεταφορά (μετάφραση) αρχαίων ελληνικών κειμένων στη νεοελληνική γλώσσα.

'Υλη:

Θα διδαχθούν περίπου 30 θέματα από πεζά κείμενα της άττικής διαλέκτου της κλασσικής εποχής. ('Η διδασκαλία κάθε θέματος δεν πρέπει να ξεπερνά τις 2 διδακτικές ώρες). Τα θέματα που θα επιλεγούν πρέπει να πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

1. Να περιέχουν την ανάπτυξη μιās ενδιαφέρουσας ιδέας ή την περιγραφή ενός αυτότελου περιστατικού (ιστορικού είτε της δημόσιας ή ιδιωτικής ζωής των αρχαίων 'Ελλήνων), χωρίς να ξεπερνούν τους 20 στίχους.

2. Να προσφέρονται για τη μελέτη ενός συνθετικότερου συντακτικού φαινομένου ή για τη συμπλήρωση ελλείψεων των μαθητών στη Γραμματική.

3. Να παρουσιάζουν ενδιαφέρον αισθητικό, ώστε από άποψη μορφής, να μην ύστερουν από τα διδασκόμενα στην τάξη κείμενα. Καλό είναι, τα διδασκόμενα θέματα, κάθε φορά να έχουν περιεχόμενο συγγενικό με εκείνο του διδασκόμενου στην τάξη αρχαίου κειμένου και μάλλον να ανήκουν στο ίδιο γραμματολογικό είδος ή και στον ίδιο συγγραφέα.

Γ'. Μεταβατικό αναλυτικό πρόγραμμα.

'Εξαιρετικά κατά τα σχολικά έτη 1980-81 και 1981-82 οι σκοποί και η διδασκτέα ύλη του μαθήματος της 'Αρχαίας 'Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στην τάξη αυτή ορίζονται αναλυτικά ως εξής:

1. Σκοποί:

Με τη διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών στη Β' Λυκείου, στο κοινό πρόγραμμα, επιδιώκονται οι σκοποί που προτάσσονται στο αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος της Α' τάξεως.

2. Διδακτέα ύλη:

α' Πρόγραμμα κοινό, ώρες 6.

ι) Από την έναρξη των μαθημάτων ως τις 15 Νοεμβρίου θα διατεθούν 3 ώρες την εβδομάδα για την ολοκλήρωση της διδασκαλίας του βιβλίου «'Αρχαία 'Ελληνικά Α' Λυκείου».

ii) Παράλληλα, κατά το ίδιο διάστημα και κατά τις υπόλοιπες 3 ώρες την εβδομάδα, θα διδάχτει ο 'Υπέρ του αδυνάτου λόγος του Λυσία, ως εξής:

Εισαγωγή: 'Η ανάπτυξη της ρητορικής στην αρχαία 'Ελλάδα - ο ρητορικός λόγος και τα είδη του - τα αθηναϊκά δικαστήρια - βίος και έργο του Λυσία.

Κείμενο: 'Ολόκληρος ο λόγος 'Υπέρ του αδυνάτου.

Συνολική Θεώρηση: Με βάση τη διδασκαλία που έγινε στην τάξη, οι μαθητές θα κληθούν να εκθέσουν το περιεχόμενο του έργου, τα επιχειρήματα που περιέχονται στο λόγο, να χαρακτηρίσουν τον «αδυνάτο» και να αξιολογήσουν το Λυσία ως δικανικό ρήτορα.

iii) Θουκυδίδη 'Ιστορία, Πλαταικά: ὥρες 6, ἀπὸ 16 Νοεμβρίου ὡς τὶς 23 Δεκεμβρίου:

Εἰσαγωγή: Σύντομη ἐπανάληψη τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Θουκυδίδη καὶ τοποθέτησή του μέσα στὴν ἐποχή του καὶ τὴν ἀρχαία ἐλληνικὴ ἱστοριογραφία. Τὸ γενικὸ διάγραμμα τῆς ἱστορίας του. Ἡ σημασία τοῦ ἔργου του.

Κείμενο: Θὰ ἀκολουθήσει ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῶν Πλαταικῶν τοῦ Θουκυδίδη (Βιβλ. Α', κεφ. 1, Β', 1-6, 71-78, Γ' 20-24, 52 καὶ 68).

Συνολικὴ Θεώρηση: Ὑστερα ἀπὸ τὴν ὁλοκλήρωση τῆς ἐρμηνευτικῆς ἐργασίας, θὰ γίνῃ συνολικὴ θεώρηση τοῦ ἔργου. Μὲ βάση τὴ διδασκαλία ποὺ ἔγινε στὴν τάξη, οἱ μαθητὲς θὰ κληθοῦν νὰ ἐκθέσουν τὸ περιεχόμενο καὶ τὶς σημαντικότερες ιδέες ποὺ ὑπάρχουν στὰ κεφάλαια ποὺ διδάχτηκαν καὶ νὰ διατυπώσουν γενικὲς κρίσεις γιὰ τὴν ἀξία τοῦ Θουκυδίδη ὡς ἱστορικοῦ καὶ ὡς λογοτέχνη.

iii) Ὀμήρου 'Ιλιάδα, ὥρες 3 τὴν ἐβδομάδα ἀπὸ 8 'Ιανουαρίου ὡς τὶς 31 Μαρτίου καὶ ὥρες 2 ἀπὸ 1 'Απριλίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

Εἰσαγωγή: Ἡ ἐπικὴ ποίηση (γένεση, ἰδιαιτέρως χαρακτῆρας καὶ εἶδη τῆς. Ἡ ὁμηρικὴ ποίηση καὶ ὁ κόσμος ποὺ αὐτὴ ἀντιπροσωπεύει. Ὁ ἱστορικὸς πυρήνας τῆς 'Ιλιάδας καὶ ἐμπλουτισμὸς του μὲ μυθολογικὰ στοιχεῖα. Ὁ ποιητὴς τῆς 'Ιλιάδας (μὲ σύντομη καὶ σαφὴ ἐκθεση τοῦ ὁμηρικοῦ ζητήματος), περιεχόμενο καὶ γενικὸ διάγραμμα τῆς 'Ιλιάδας (ὅπου θὰ ἐρμηνεύεται καὶ ἡ δομὴ τοῦ ἔργου).

Ἡ ἐπίδραση τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν στὸν ἐλληνικὸ καὶ στὸν παγκόσμιον πολιτισμό.

Κείμενο: Θὰ ἀκολουθήσει γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῶν ψαλμῶν Ζ (στ. 272-529) καὶ Ω (στ. 144-804) τῆς 'Ιλιάδας.

Συνολικὴ Θεώρηση: Θὰ ἔχει ὡς στόχο τὴν κατάδειξη τοῦ ἰδιαίτερου χαρακτῆρα καὶ τῶν ἀρετῶν τῆς ὁμηρικῆς ποιήσεως, ὅπως καὶ τῶν παιδευτικῶν ἀξιῶν ποὺ περιλαμβάνει αὐτή.

iiii) Σοφοκλέους 'Αντιγόνη, ὥρες 3 τὴν ἐβδομάδα ἀπὸ 8 'Ιανουαρίου ὡς τὶς 31 Μαρτίου, ὥρες 4 ἀπὸ τὶς 1 'Απριλίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

Εἰσαγωγή: α) Σύντομη ἐπανάληψη τῶν πληροφοριῶν γιὰ τὴ γένεση καὶ τὴν ἐξέλιξη τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς δραματικῆς ποιήσεως. (Γένεση καὶ ἐξέλιξη συνδεδεμένη τῆς μὲ τὴ διονυσιακὴ λατρεία — ὁ ἰδιαιτέρως χαρακτῆρας τῆς τραγωδίας καὶ ὁ ἀριστοτελικὸς ὁρισμὸς — ἑορτὲς τοῦ Διονύσου καὶ παραστάσεις δραμάτων. Τὸ ἀρχαῖο θέατρο καὶ ἡ σκευὴ του — Οἱ τρεῖς μεγάλοι δημιουργοὶ: Αἰσχύλος, Σοφοκλῆς, Εὐριπίδης — Βίος καὶ ἔργο τοῦ Σοφοκλῆ), β) Ἡ 'Αντιγόνη τοῦ Σοφοκλῆ (χρονολόγησις, τοποθέτησις τῆς μέσα στὸ ἔργο τοῦ τραγικοῦ — περιστατικὸν διάγραμμα τοῦ ἔργου).

Κείμενο: Θὰ ἀκολουθήσει ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῆς τραγωδίας. Γιὰ νὰ ἐξασφαλιστεῖ ἡ διδασκαλία διλόκληρου τοῦ ἔργου, ὁ καθηγητὴς μπορεῖ νὰ διδάξῃ τὰ λυρικά μέρη ἀπὸ δόκιμη νεοελληνικὴ μετάφρασις.

Συνολικὴ Θεώρηση: Οἱ μαθητὲς θὰ κληθοῦν, μὲ βάση τὴ διδασκαλία ποὺ ἔγινε στὴ σχολικὴ αἵθουσα, νὰ τοποθετήσουν τὸ Σοφοκλῆ στὴν ἐποχὴ του καὶ στὸ λογοτεχνικὸ εἶδος ὅπου ἀνήκει, νὰ ἀναζητήσουν τὸ βαθύτερον νόημα τῆς 'Αντιγόνης καὶ τὶς σημαντικότερες ιδέες ποὺ ἐκφράζονται μέσα στὸ ἔργο, νὰ χαρακτηρίσουν τὰ κύρια πρόσωπα τοῦ δράματος καὶ νὰ ὑπογραμμίσουν τὸ δραματικὸν χαρακτῆρα τῆς τραγωδίας καὶ τὶς λογοτεχνικὰ καὶ θεατρικὰ ἀρετὰς τῆς.

β) Πρόγραμμα ἐπιλογῆς, ὥρες 2.

Θεματογραφία, ὥρες 2 τὴν ἐβδομάδα.

Σκοπὸς τῆς θεματογραφίας εἶναι:

ι) Νὰ ὁδηγήθουν οἱ μαθητὲς στὴ βαθύτερη γνώση τῆς δομῆς τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς καὶ νὰ μελετήσουν τὰ συνθετικότερα συντακτικὰ φαινόμενα ποὺ ἡ λειτουργία τους εἶναι σημαντικὴ στὸν ἀρχαῖον ἐλληνικὸν λόγον.

ii) Νὰ συνειδητοποιηθοῦν οἱ ὁμοιότητες καὶ οἱ διαφορὲς (στὸ λεξιλόγιον, στὸ τυπικὸ καὶ στὴ σύνταξιν) τῆς νέας ἐλληνικῆς (δημοτικῆς) μὲ τὴν ἀρχαίαν ἐλληνικὴν καὶ

iii) Νὰ ἐνισχυθεῖ ἡ ἱκανότης τῶν μαθητῶν στὴ μεταφορὰ (μετάφρασις) ἀρχαίων ἐλληνικῶν κειμένων στὴ νεοελληνικὴ γλῶσσα.

Διδακτέα ὕλη:

Θὰ διδασκοῦν περίπου 30 θέματα ἀπὸ περὶ καίμενα τῆς ἀττικῆς διαλέκτου τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς.

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Πρόγραμμα ἐπιλογῆς, ὥρες 2.

Σκοπὸς:

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος τῶν Λατινικῶν εἶναι:

α) Νὰ διδασκοῦν οἱ μαθητὲς τὸ βασικὸν λεξιλόγιον καὶ τὶς κύριες λειτουργίας τῆς λατινικῆς γλώσσας.

β) Νὰ καταστοῦν ἱκανοὶ νὰ διαβάσουν καὶ νὰ κατανοοῦν ἀπλὰ κείμενα τῆς λατινικῆς γραμματείας, ὥστε νὰ διεγερθεῖ τὸ ἐνδιαφέρον τους γιὰ εὐρύτερη γνωριμία μὲ τὰ πολιτιστικὰ στοιχεῖα καὶ τὶς ἀξίες, τῶν ὑποκείμενων εἰς φερρεῖς αὐτὰ τὰ κείμενα.

Διδακτέα ὕλη:

Γλωσσικὴ διδασκαλία, ὥρες 2.

Ἀνάγνωσις καὶ μετάφρασις ἀπλῶν λατινικῶν κειμένων, αὐτοσχέδιων ἢ κῶπυμένων, ἀπὸ ἐγκριμένων Ἀναγνωστικῶν τῆς Λατινικῆς.

Παράλληλα, καὶ μὲ βάση τὶς ἀσκήσεις τοῦ Ἀναγνωστικοῦ, συστηματικὴ διδασκαλία τῶν συνηθέστερων γραμματικῶν καὶ συντακτικῶν φαινομένων ἀπὸ ἐγκριμένου διδακτικοῦ ἐγχειρίδιου τῆς Λατινικῆς Γραμματικῆς σὲ ὅση ἔκταση χρειάζεται γιὰ νὰ καταστοῦν οἱ μαθητὲς ἱκανοὶ νὰ διαβάσουν καὶ νὰ κατανοοῦν τὸ περιεχόμενο τῶν διδασκόμενων λατινικῶν κειμένων. Εἰδικότερα:

α) Ἀπὸ τὴ Γραμματικὴν θὰ διδασκοῦν κυρίως: Τὰ στοιχεῖα ποὺ εἶναι χρήσιμα γιὰ τὴ σωστὴ προφορὰ καὶ τὴν ἀνάγνωσις ἐνὸς λατινικοῦ κειμένου. Οἱ πέντε κλίσεις τῶν οὐσιαστικῶν, τὰ ἐπίθετα καὶ τὰ παραθετικά τους, χωρὶς τὶς λεπτομέρειες καὶ τὶς ἐξαιρέσεις ποὺ ἀφοροῦν τὸ σχηματισμὸν καὶ τὴν κλίσιν σπάνιων τύπων. Οἱ πρὸ συνηθισμένοι τύποι τῶν ἀντωνυμιῶν καθὼς καὶ τῶν ἀπρόλυτων καὶ τακτικῶν ἀριθμητικῶν. Τὰ εἰσαγωγικά στὸ ρῆμα. Τὸ βοηθητικὸ ESSE καὶ οἱ πρὸ συνηθισμένοι σύνθετοι τύποι του. Οἱ κλίσεις τῶν ὁμαλῶν ρημάτων - ἀρχικοὶ χρόνοι. Τὰ συνηθέστερα ἀποθετικά καὶ ἡμιαποθετικά ρήματα καθὼς καὶ τὰ ἀκλιτὰ μέρη τοῦ λόγου, κυρίως οἱ προθέσεις καὶ οἱ σύνδεσμοι.

β) Ἀπὸ τὸ Συντακτικὸν θὰ διδασκοῦν τὰ βασικότερα καὶ ἀπλούστερα φαινόμενα τῆς λατινικῆς συντάξεως, ὅσα εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ τὴν κατανόησιν ἀπλῶν λατινικῶν κειμένων.

Ἡ διδασκαλία τῶν γραμματικῶν καὶ συντακτικῶν φαινομένων δὲ θὰ ἀκολουθεῖ τὴ συστηματικὴν κατάταξιν τους στὰ διδακτικὰ ἐγχειρίδια, ἀλλὰ τὴ σειρά τῶν ἀσκήσεων τοῦ Ἀναγνωστικοῦ.

Ἡ ἐμπέδωσις τῶν διδασκόμενων θὰ ἐπιδιώκεται κυρίως μὲ προφορικὰς ἢ καὶ γραπτὰς ἀσκήσεις ποὺ θὰ περιλαμβάνουν:

1. Φράσεις καὶ ἀπλὲς προτάσεις γιὰ συμπλήρωσιν ἢ μετασχηματισμὸν ὁρισμένων μερῶν τους.

2. Λέξεις, φράσεις καὶ ἀπλὲς προτάσεις γιὰ μεταφορὰ ἀπὸ τὰ ἐλληνικὰ στὰ λατινικὰ καὶ ἀντίστροφα.

Θά καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια για την απομνημόνευση λέξεων και φράσεων, με τις οποίες θά εμπλουτίζεται προοδευτικά το λατινικό λεξιλόγιο των μαθητών.

Όροι και στερεότυπες ή απορροφηματικές εκφράσεις που διατηρούνται στο σύγχρονο λόγο θά επισημαίνονται ιδιαίτερα.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Ώρες : πρόγραμμα κοινό 2, πρόγραμμα επιλογής 2.

I. Σκοποί του μαθήματος :

Θά επιδιώκονται οι σκοποί που προτάσσονται στο αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος της Α' τάξεως του ήμερσίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσεως.

II. Ύλη του μαθήματος :

A'. Πρόγραμμα κοινό, ώρες 2.

(Από την Κτίση της Κων/λεως ως την Πτώση της για τον Έλληνισμό - από την κατάρρευση του Ρωμαϊκού Κράτους ως το Γαλλικό Διαφωτισμό για τον άλλο Κόσμο).

1. Εισαγωγή : Συνοπτική αναδρομή (από τις αρχές της ιστορικής ζωής ως την Κτίση της Κων/λεως) και την κατάρρευση του Ρωμαϊκού Κράτους.

2. Συνοπτικό διάγραμμα της Βυζαντινής και γενικότερα της Μεσαιωνικής Ιστορίας (κύριες περίοδοι, κύρια προβλήματα, κύρια επιτεύγματα).

3. Η Κων/λη ως οικονομικό, διοικητικό και πολιτιστικό κέντρο.

4. Οι παράγοντες που διαμόρφωσαν τη φυσιογνωμία του Βυζαντίου (Έλληνικός πολιτισμός, ρωμαϊκή κρατική παράδοση και Χριστιανισμός : Πίστη και Έκκλησία).

5. Το αυτοκρατορικό πολίτευμα και η νομοθεσία (Θεοδόσιος Β', Ιουστινιανός, Ισαυροί, Μακεδόνες, Νομική Σχολή της Κων/λης - κυρίως τον 11ο αιώνα - Εξάβιβλος του Αρμενόπουλου).

6. Διοίκηση, στρατός, ναυτικό, διπλωματία.

7. Οικονομική ζωή (γεωργία, βιοτεχνία, εμπόριο), δημοσιονομική πολιτική.

8. Παιδεία, Εκπαίδευση. Αποστολική δραστηριότητα.

9. Κράτος και Έκκλησία (Κων/νος Α', Θεοδόσιος Α', Ιουστινιανός Α'), Ηράκλειος, Λέων Γ' Ισαυρος, Φώτιος, Κηρουλάριος).

10. Η βυζαντινή τέχνη και η ακτινοβολία της.

11. Ο Ισλαμικός Κόσμος (θρησκεία, οικονομική ζωή, ιδιαίτερα όμως επιστήμη και τέχνη του).

12. Ο Ευρωπαϊκός Κόσμος (κρατική διαμόρφωση, οικονομ. ζωή, κοινωνική οργάνωση, επιστήμη, τέχνη, σταυροφορική εξόρμηση, πρώτη αναγέννηση).

13. Ο Σλαβικός και λοιπός μεσαιωνικός Κόσμος.

14. Αύγη του νεώτερου Κόσμου (και συνοπτικό διάγραμμα της νεώτερης Ιστορίας ως το 1789).

15. Αναγέννηση, Ανακαλύψεις (οικονομική ζωή, επιστήμη, τέχνη, συνέπειες των ανακαλύψεων). Μεταρρύθμιση.

16. Ο κόσμος που ανακάλυψαν οι Ευρωπαίοι.

17. Απόλυτη Μοναρχία. Οικονομικές και πολιτικές εξελίξεις στη Βρετανία και Β. Αμερική.

B'. Πρόγραμμα επιλογής, ώρες 2.

1. Θέματα γενικά :

1. Μεθοδολογία της Ιστορίας.

2. Παράγοντες της ιστορικής ζωής.

3. Ανάλυση των έννοιών : «πολιτισμός», «τομείς πολιτισμού», «ιστορία πολιτισμού».

2. Θέματα ειδικά :

1. Σχέσεις του Βυζαντίου με γειτονικούς λαούς (Σλάβους, Τούρκους).

2. Κεφάλαια του Βυζαντινού Πολιτισμού :

- Κοινωνική πολιτική και κοινωνική πρόνοια στο Βυζαντινό κράτος.

- Έρμηνεία της Βυζαντινής τέχνης.

3. Ιστορία από τις πηγές : Συλλογή κειμένων - πηγών της Ύστεροβυζαντινής εποχής (και των σταυροφοριών), με προλόγους, κατατοπιστικά σημειώματα και τον αναγκαίο υπομνηματισμό.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Ώρες 2.

I. Σκοποί του μαθήματος :

1. Νά εισαγάγει τους μαθητές στα προβλήματα της ψυχικής ζωής του ανθρώπου και νά τους βοηθήσει νά ερμηνεύσουν και νά κατανοήσουν τη συμπεριφορά τους και τη συμπεριφορά των άλλων.

2. Νά βοηθήσει τους μαθητές νά διαμορφώσουν κατάλληλους τρόπους συμπεριφοράς, ώστε νά καταστούν αυτοτελεί και ώριμα άτομα και νά αποβεί αρμονικότερη ή συμβίωσή τους στην κοινωνία υπό συγκεκριμένα :

- Νά εξαλείψουν φοβίες, προκαταλήψεις κ.λ.π.,

- νά υπερνικήσουν συγκρούσεις στην άτομική και κοινωνική ζωή,

- νά προσανατολιστούν καλύτερα στην επαγγελματική τους κατεύθυνση, στη ζωή γενικότερα και νά ανταποκριθούν δημιουργικά στην κοινωνία με την ένισχυση της αυτογνωσίας και την ανάπτυξη στοχαστικής συμπεριφοράς.

3. Νά διδάξει στους μαθητές τη βασική όρολογία της επιστήμης της ψυχολογίας σχετικά με τὰ ψυχικά φαινόμενα, ώστε νά εκφράζονται με ακρίβεια.

4. Νά βοηθήσει τους μαθητές νά αποκτήσουν όρισμένες αρχές επιστημονικής έργασίας και σκέψεως, όπως : αντικειμενικότητα και (ουδέτερη) παρατηρητικότητα και ακόμμη θετική - ρεαλιστική έκθεση των εκάστοτε δεδομένων της ανθρώπινης συμπεριφοράς.

II. Ύλη του μαθήματος :

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η ψυχολογία στην καθημερινή γλώσσα και ζωή.

2. Η ψυχολογία ως σύγχρονη επιστήμη.

α) Έννοια και όρισμός

β) Κλάδοι της Ψυχολογίας

γ) Τομείς έφαρμογής της Ψυχολογίας.

3. Μέθοδοι της Ψυχολογίας.

α) Παρατήρηση.

β) Πείραμα.

γ) Ψυχοφυσική μέτρηση.

δ) Δημοσκοπήση : συνέντευξη, έρωτηματολόγια κλπ.

Σταθμισμένα κριτήρια (τέστ).

Στατιστικές μέθοδοι (μέσοι όροι, αποκλίσεις, συνάφεια)

α) Κατανόηση.

4. Βασικοί σταθμοί εξέλιξεως της Ψυχολογίας (Πλάτωνας), Αριστοτέλης, WUNDT, βασικές νεώτερες κατευθύνσεις : Ψυχανάλυση, Ψυχολογία της συμπεριφοράς, ψυχολογία της μορφής - δόνησης).

ΜΕΡΟΣ Α'.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

A'. Οι γνωστικές λειτουργίες.

I. Η αντίληψη :

1. Η πορεία σχηματισμού της αντίληψεως (ερεθίσματα, αίσθησεις - αισθήματα, αντίληψη - γνώση).

2. Διαταραχές και παραποιήσεις της αντίληψεως.

α) Παραισθήσεις και ψευδαισθήσεις.

β) Όπτικές πλάνες (Πειραματικές διαπιστώσεις και ασκήσεις).

II. Η μάθηση :

1. Η μάθηση ως ανάγκη και ικανότητα.

2. Τρόποι μαθήσεως :
  - α) Θεωρία τῶν ἀνακλαστικῶν ἀντιδράσεων (Παυλὼφ).
  - β) Θεωρία τῆς ἐπιτυχίας (ἀποτελέσματος), θορνταϊκ, Σκίνερ.
  - γ) Θεωρία τῆς μορφῆς - ὁλότητος (Κέλσερ).
  - δ) Κοινωνικὴ μάθηση : μίμηση, ταύτιση.
3. Μάθηση καὶ συμπεριφορά. Οἱ συνήθειες. Τὰ σύμβολα ἐπικοινωνίας.

III. Ἡ μνήμη :

1. Μνήμη (διατήρηση) καὶ λήθη. Πειραματικὲς διαπιστώσεις (μόνο ἀξιοπρόσεκτα γιὰ τὸ μαθητὴ στοιχεῖα). Παραστάσεις, συνειρμοί.
2. Ἡ σημασία τῆς μνήμης στὴ μάθησι. Τεχνικὲς ποὺ τὴ διευκολύνουν.
3. Διαταραχὲς τῆς μνήμης.
4. Οἱ ὅροι «συνειδήση», «ἀσυνειδήτου», «ὑποσυνειδήτου» (μὲ συντομία οἱ σχετικὲς θεωρίες).
5. Τὰ ὄνειρα.

IV. Ἡ νόησι :

1. Πῶς σχηματίζονται οἱ ἔννοιες. Σχέση μαθήσεως καὶ νοήσεως.
  2. Νόησι καὶ γλώσσα.
  3. Ἡ νοημοσύνη. Ἔννοια καὶ βασικά της εἶδη.
- Β'. Τὰ ψυχικὰ κίνητρα καὶ τὰ συναισθήματα.
1. Τὰ κίνητρα καὶ ἡ σημασία τους στὴν ψυχικὴ ζωή.
  2. Βιολογικὰ καὶ πνευματικὰ κίνητρα : ἔνστικτα, ὁρμές, ἀνάγκες, ἐνδιαφέροντα.
  3. Τὰ συναισθήματα. Εἶδη καὶ σημασία τους στὴν ψυχικὴ ζωή. Διαταραχὲς τῶν συναισθημάτων. Τὰ πάθη.
  4. Ἡ ἱκανοποίηση τῶν ὁρμῶν καὶ ἀναγκῶν - τάσεων. Τὸ πρόβλημα τῆς ἑναρμονισέως τους. Συγκρατήσεις. Μορφές συγκρούσεων.
  5. Μηχανισμοὶ ἀμυνας. Τὸ φαινόμενο τῆς ἀπωθήσεως καὶ ἡ σχέση του πρὸς τὴν ἐπιθετικότητα καὶ τὴ νέρωση.
  6. Ἡ ἀπόφασι. Ἡ βούλησι καὶ ὁ ἀξιολογικὸς κόσμος.

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

- Α'. Τὸ ἄτομο στὴν ἐξέλιξή του.
1. Ἡ ἔννοια τῆς ἐξελίξεως γενικά. Ἡ κληρονομικότητα καὶ τὸ περιβάλλον ὡς παράγοντες ἐξελίξεως.
  2. Σχέση τῆς σωματικῆς καὶ ψυχικῆς ἐξελίξεως.
  3. Βασικὰ στάδια τῆς ἐξελίξεως καὶ χαρακτηριστικὰ τους :
    - α) Ἐμβρυϊκὴ καὶ νηπιακὴ περίοδος.
    - β) Παιδικὴ ἡλικία.
    - γ) Προεφηβικὴ καὶ ἐφηβικὴ ἡλικία.
    - δ) Ἡλικία τῆς ὀριμότητος.
    - ε) Ἡλικία τῶν γηρατειῶν.
- Β'. Τὸ ἄτομο ὡς προσωπικότητα.
1. Οἱ ὅροι «ἀτομικότητα», «χαρακτήρας», «προσωπικότητα».
  2. Ἰδιότητες τῆς (ὕψους) προσωπικότητας.
  3. Βασικὲς θεωρίες γιὰ τύπους ἀνθρώπων καὶ γενικὴ ἐκτίμησή τους.
  4. Ἡ προσωπικότητα ὡς δυναμικὴ ὁλότης (Ὀλπορτ Γκίλφορντ Λεβὶν κ.ἄ.).
  5. Ἡ προσαρμογή. Σχετικὰ προβλήματα. Ἡ ἀτομικὴ ψυχικὴ υγεία.
  6. Ἡ προβληματικὴ προσωπικότητα. Συμπλέγματα κατωτερότητας, ἀνασφάλειας. Ἡ παθολογικὴ προσωπικότητα. Νευρώσεις, ψυχώσεις.
  7. Οἱ ἀτομικὲς διαφορὲς καὶ ἡ σημασία τους στὴν ἀτομικὴ καὶ κοινωνικὴ ζωή. (Ἡ ἐπαγγελματικὴ προσαρμογὴ καὶ οἱ ἀτομικὲς προϋποθέσεις).

- α) Μέτρησι τῆς νοημοσύνης : Εὐφυΐα καὶ καθυστέρηση.
- β) Ἡ σημασία τῆς νοημοσύνης στὴ σχολικὴ κατεύθυνσι καὶ τὸ ἐπάγγελμα.

8. Οἱ διαφορὲς τῶν φύλων καὶ τὰ ἰδιαίτερα προβλήματα τους.

Γ'. Τὸ ἄτομο στὴν κοινωνία.

1. Ἀνθρώπινη συμπεριφορὰ καὶ κοινωνικοὶ παράγοντες.
2. Ἡ ὁμάδα. Ἔννοια καὶ βασικὲς μορφές.
3. Ἡ δομὴ τῶν ὁμάδων καὶ ὁ ρόλος τοῦ ἀτόμου. Αὐταρχικὴ καὶ ἀντιαυταρχικὴ συμπεριφορὰ.
4. Τὸ πρόβλημα τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων : Ὑψικὲς διαθέσεις, προκαταλήψεις, τάσι ἱσοπεδώσεως.
5. Ἡ κοινωνικὴ ψυχικὴ υγεία. Μορφές κοινωνικῆς νοσηρότητας : βία - ἐγκληματικότητα, κοινωνικὸς ἀνταγωνισμός, ἄγχος, ἀλκοολισμός, νρκωτικά.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Ὑψες : Πρόγραμμα κοινὸ 4, πρόγραμμα ἐπιλογῆς 3.

Σκοποὶ τοῦ μαθήματος :

Θὰ ἐπιδιώκονται οἱ σκοποὶ ποὺ προτάσσονται στὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς Α' τάξεως τοῦ ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατεύθυνσεως.

Ὑψη τοῦ μαθήματος :

Α'. Πρόγραμμα κοινόν, Ὑψες 4.

1. Ἀλγεβρα, Ὑψες 2.

1. Πολυωνυμικὲς ἐξισώσεις καὶ ἀνισώσεις.

Ἔννοια πολυωνυμικῆς ἐξισώσεως καὶ ἀνισώσεως. Ἡ λύσι τῆς ἐξισώσεως $\alpha\chi^2 + \beta\chi + \gamma = 0$ στὸ Ρ. Τὸ ἄθροισμα καὶ τὸ γινόμενο τῶν ριζῶν τῆς. Πρόσημο τοῦ δευτεροβάθμιου τριωνύμου $\varphi(\chi) = \alpha\chi^2 + \beta\chi + \gamma$ γιὰ Ν Ε Ρ. Δευτεροβάθμιες ἀνισώσεις. Ἀνισώσεις ἀνωτέρου τοῦ δευτέρου βαθμοῦ. Ἡ λύσι τῶν ἐξισώσεων : $\alpha\chi^4 + \beta\chi^2 + \gamma = 0$, $\alpha\chi^3 + \beta\chi^2 + \gamma\chi + \alpha = 0$, $\alpha\chi^4 - \beta\chi^3 + \gamma\chi - \alpha = 0$ στὸ R. Τριγωνομετρικὲς ἐξισώσεις ποὺ ἀνάγονται σὲ πολυωνυμικές. Συστήματα γραμμικῶν ἐξισώσεων καὶ ἀπλὲς μορφές συστημάτων μὲ ἐξισώσεις δευτέρου βαθμοῦ.

2. Τριγωνομετρία.

Τριγωνομετρικοὶ ἀριθμοὶ ἀθροίσματος καὶ διαφορᾶς δύο τόξων. Σχέσεις τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν ἐνὸς τόξου μὲ τοὺς τριγωνομετρικοὺς ἀριθμοὺς τοῦ διπλασίου καὶ τοῦ τριπλασίου τόξου. Τροπὴ ἀθροίσματος καὶ διαφορᾶς τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν σὲ γινόμενα καὶ ἀντιστρόφως. Ἐφαρμογὴ στὴν ἐπίλυσι τριγωνομετρικῶν ἐξισώσεων.

3. Πρόοδοι.

Ἔννοια τῆς ἀκολουθείας. Ἡ ἔννοια τοῦ ὁρίου ἀκολουθείας μὲ ἀπλὰ παραδείγματα. Οἱ ἀκολουθείες $1/n$, $(-1)^n 1/n$, $1/\sqrt{n}$, ω^n καὶ $k\omega^n$ μὲ $|\omega| < 1$.

Εἰδικὲς ἀκολουθείες : Ἀριθμητικὴ, γεωμετρικὴ καὶ ἀρμονικὴ πρόοδος. Συνθήκη γιὰ νὰ ἀποτελοῦν διαδοχικοὺς ὅρους πρόοδου οἱ ἀριθμοὶ α , β καὶ γ . Ἀθροισμα τῶν n πρώτων ὅρων ἀριθμητικῆς καὶ γεωμετρικῆς πρόοδου. Ἀθροισμα ἄπειρων ὅρων φθίνουσας γεωμετρικῆς πρόοδου. Ἐφαρμογὴ σὲ προβλήματα ἀνατοκισμοῦ, ἴσων καταθέσεων καὶ χρεωλυσίς.

4. Λογάρισμοι.

Ὁρισμός δυνάμεως μὲ ἐκθέτη πραγματικὸ ἀριθμό. Ἡ ἔννοια τῆς ἐκθετικῆς καὶ λογαριθμικῆς συναρτήσεως. Ἰδιότητες τῶν λογαριθμικῶν συναρτήσεων. Λογάρισμος γινόμενου, πηλίκου, δυνάμεως καὶ ρίζας.

Ἀπλὲς ἐκθετικὲς καὶ λογαριθμικὲς ἐξισώσεις. Ἀπλὰ λογαριθμικὰ καὶ ἐκθετικὰ συστήματα. Δεκαδικοὶ λογάρισμοι. Ἐφαρμογές.

5. Ἐπίλυσι τριγώνων.

Θεωρήματα ἡμιτόνου καὶ συνημιτόνου. Τύποι τοῦ MO-LWEIDE. Βασικὲς περιπτώσεις ἐπιλύσεως τριγώνων.

β) ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ, ώρες 2.

1. Λόγοι και αναλογίες.

Λόγος δύο εὐθυγράμμων τμημάτων. Ἀναλογία εὐθυγράμμων τμημάτων. Ἰδιότητες. Θεώρημα τοῦ Θαλῆ. Κατασκευή τέταρτης ἀναλόγου τριῶν δεδομένων εὐθυγράμμων τμημάτων. Θεώρημα διχοτόμου γωνίας ἐνὸς τριγώνου. Διαίρεση εὐθυγράμμου τμήματος ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς σὲ δεδομένο λόγο.

2. Ὁμοιότητα.

Ὅμοια εὐθύγραμμα σχήματα. Κριτήρια ὁμοιότητας τριγώνων. Δέσμη εὐθειῶν. Τὸ πυθαγόρειο θεώρημα καὶ οἱ συνέπειές του. Βασικὲς σχέσεις μεταξύ πρωτεύοντων ἢ δευτερεύοντων στοιχείων ἐνὸς τριγώνου. Βασικὲς γεωμετρικὲς κατασκευὲς ποὺ στηρίζονται στὶς προηγούμενες μετρικὲς σχέσεις. Δύναμη σημείου ὡς πρὸς κύκλο. Κατασκευὴ τῶν ριζῶν δευτεροβάθμιας ἐξισώσεως. Διαίρεση εὐθυγράμμου τμήματος σὲ μέσο καὶ ἄκρο λόγο.

3. Κανονικὰ πολυγώνω.

Ἐγγραφή καὶ περιγραφή κανονικοῦ πολυγώνου σὲ κύκλο. Βασικὲς σχέσεις μεταξύ τῶν στοιχείων κανονικοῦ πολυγώνου. Μῆκος κύκλου.

4. Ἐμβαδὰ.

Ἡ ἔννοια τοῦ ἐμβαδοῦ. Τὰ ἐμβαδὰ τῶν εὐθυγράμμων σχημάτων : ὀρθογώνιου, παραλληλογράμμου, τριγώνου, τραπεζίου. Ἐμβαδὸν κανονικοῦ πολυγώνου καὶ κύκλου. Λόγος τῶν ἐμβαδῶν δύο τριγώνων ποὺ ἔχουν δύο γωνίες ἴσες ἢ παραπληρωματικὲς. Λόγος τῶν ἐμβαδῶν δύο ὁμοίων πολυγώνων.

5. Εὐθεῖες καὶ ἐπίπεδα στὸ χῶρο.

Καθορισμὸς ἐπιπέδου. Εὐθεῖα πλάγια ἢ κάθετη πρὸς ἐπίπεδο. Γωνία εὐθείας καὶ ἐπιπέδου. Εὐθεῖα παράλληλη πρὸς ἐπίπεδο. Παράλληλα ἐπίπεδα. Δίεδρον γωνία. Καθετότητα ἐπιπέδων. Ἀσύμβαστες εὐθεῖες. Κοινὴ κάθετος δύο ἀσύμβαστων εὐθειῶν.

II. ΥΑΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ὥρες 3.

1. Στοιχεῖα θεωρίας ἀριθμῶν.

Διαιρετότητα στὸ σύνολο $\mathbb{Z}$. Ἀλγοριθμικὴ διαίρεση, Μ.Κ.Δ. καὶ Ε.Κ.Π. ἀκεραίων· βασικὰ θεωρήματα. Ἐπίλυση τῆς ἐξισώσεως $\alpha\chi + \beta\psi = \gamma$ στὸ $\mathbb{Z}$, (α, β, γ , 6ζ).

2. Μιγαδικοὶ ἀριθμοί.

Ἀνάγκη ἐπεκτάσεως τοῦ συνόλου τῶν πραγματικῶν ἀριθμῶν. Τὸ ἀντιμεταθετικὸ σῶμα τῶν μιγαδικῶν ἀριθμῶν. Ἐπίλυση μιᾶς δευτεροβάθμιας ἐξισώσεως καὶ γενικότερα μιᾶς πολυωνικῆς ἐξισώσεως στὸ σύνολο τῶν μιγαδικῶν ἀριθμῶν. Μέτρο μιγαδικοῦ ἀριθμοῦ. Γεωμετρικὴ παράσταση μιγαδικοῦ ἀριθμοῦ. Τριγωνομετρικὴ μορφή μιγαδικοῦ. Ρίζες μιγαδικοῦ ἀριθμοῦ.

3. Βασικὲς ἀλγεβρικὲς δομές.

Διμελὲς πράξη. Ὑποσύνολο κλειστὸ ὡς πρὸς μία πράξη. Στοιχεῖο οὐδέτερο, συμμετρικὸ ἀπλοποιήσιμο. Ὁμάδα, δακτύλιος, σῶμα, διανυσματικοὶ χώροι. Βασικὲς ιδιότητες.

4. Στοιχεῖα θεωρίας πολυωνύμων.

Ὁ ἀντιμεταθετικὸς δακτύλιος τῶν πολυωνύμων. Ἀλγοριθμικὴ διαίρεση. Μ.Κ.Δ. πολυωνύμων· βασικὲς ιδιότητες. Ε.Κ.Π. πολυωνύμων. Ρίζα πολυωνύμου. Θεωρήματα γιὰ τὶς ρίζες ἐνὸς πολυωνύμου.

Φ Ψ Σ Ι Κ Η

Ὁρες : Πρόγραμμα κοινὸ 2, πρόγραμμα ἐπιλογῆς 2.

1. Σκοποὶ τοῦ μαθήματος.

Θὰ ἐπιδιώκονται οἱ σκοποὶ ποὺ προτάσσονται στὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς Α' τάξεως τοῦ ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

II. Ὑλη τοῦ μαθήματος.

Α'. Πρόγραμμα κοινὸ, ὥρες 2.

Στατικὸς Ἠλεκτρισμὸς :

1. Ἠλεκτρικὸ φορτίο : Φύση τοῦ ἡλεκτρισμοῦ. Ἀρχὴ διατηρήσεως τῶν φορτίων. Θεμελιώδη φαινόμενα. Νόμος τοῦ COULOMB. Μονάδες ἡλεκτρικοῦ φορτίου.

2. Ἠλεκτρικὸ πεδίο : Ὁρισμὸς ἡλεκτρικοῦ πεδίου. Στοιχεῖα ἡλεκτρικοῦ πεδίου (ένταση, δυναμικὸ, διαφορὰ δυναμικοῦ σὲ δύο σημεῖα). Μονάδες ἐντάσεως καὶ δυναμικοῦ.

3. Χωρητικότης ἀγωγῶν : Ὁρισμὸς χωρητικότητος. Μονάδες μετρήσεως τῆς χωρητικότητος. Ἐνέργεια φορτισμένου ἀγωγῶν. Πυκνωτές. Χωρητικότης ἐπιπέδου πυκνωτῆ, ἐνέργεια φορτισμένου πυκνωτῆ, σύνδεση πυκνωτῶν, μορφὲς πυκνωτῶν.

Συνεχὲς ἡλεκτρικὸ ρεῦμα.

1. Ἠλεκτρικὸ ρεῦμα : Τὸ ἡλεκτρικὸ κύκλωμα. Τὸ ἡλεκτρικὸ ρεῦμα ὡς ροὴ ἡλεκτρονίων. Πηγὲς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Ἐνταση τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Νόμος τοῦ OHM. Ἠλεκτρικὴ ἀντίσταση ἀγωγῶν. Μονάδες μετρήσεως τῆς ἐντάσεως τοῦ ρεύματος. Μονάδες ἀντιστάσεως ρεύματος. Ἀμπερόμετρο καὶ βαλτόμετρο. Μελέτη τῆς ἀντιστάσεως ἐνὸς ἀγωγῶν. Σύνδεση ἀντιστάσεων. Ρυθμιστικὲς ἀντιστάσεις. Ρυθμιστὴς τάσεως.

2. Ἐνέργεια τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Ἐνέργεια καὶ ἰσχὺς τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Νόμος τοῦ JOULE. Ἐφαρμογές.

3. Κλειστὸ κύκλωμα. Ἡ γεννήτρια στὸ κλειστὸ κύκλωμα. Ἠλεκτρεγερτικὴ δύναμις καὶ ἐσωτερικὴ ἀντίσταση. Νόμος τοῦ OHM στὸ κλειστὸ κύκλωμα.

Μαγνητισμὸς - Ἠλεκτρομαγνητισμὸς.

1. Ἰδιότητες μαγνήτη : Τρόποι μαγνητίσεως. Νόμος τοῦ COULOMB. Μονάδες ποσότητας μαγνητισμοῦ. Στοιχεῖοι μαγνήτες.

2. Μαγνητικὸ πεδίο : Ὁρισμὸς μαγνητικοῦ πεδίου. Μαγνητικὴ ἐπαγωγή. Μαγνητικὴ ροή. Μαγνητικὴ διαπερατότητα. Ἐνταση τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου. Μονάδες. Μαγνητικὸ πεδίο τῆς Γῆς. Μαγνητικὴ πυξίδα. Μαγνητικὰ στοιχεῖα ἐνὸς τόπου.

3. Ἠλεκτρομαγνητισμὸς : Μαγνητικὸ πεδίο τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Νόμος τῶν BIOT-SAVART. Μαγνητικὸ πεδίο εὐθυγράμμου καὶ κυκλικοῦ ρευματοφόρου ἀγωγῶν. Μαγνητικὸ πεδίο σωληνοειδοῦς. Οἱ ἡλεκτρομαγνήτες καὶ οἱ ἐφαρμογές τους. Ἠλεκτρομαγνητικὴ δύναμις. Ὁ νόμος τοῦ LAPLACE. Ἐφαρμογές.

Ὀπτικὴ :

1. Διάδοση τοῦ φωτός : Ἡ εὐθύγραμμη διάδοση τοῦ φωτός καὶ τὰ ἀποτελέσματά της. Ταχύτητα τῆς διαδόσεως τοῦ φωτός (χωρὶς περιγραφή τῶν μεθόδων μετρήσεώς της).

2. Ἀνάκλαση τοῦ φωτός : Νόμοι τῆς ἀνακλάσεως τοῦ φωτός. Ἐπίπεδα καὶ σφαιρικὰ κάτοπτρα. Ἐξισώσεις τῶν σφαιρικῶν κατόπτρων.

3. Διάθλαση τοῦ φωτός : Νόμοι τῆς διαθλάσεως τοῦ φωτός. Ὅρικὴ γωνία καὶ ὀλικὴ ἀνάκλαση τοῦ φωτός. Ἀποτελέσματα τῆς διαθλάσεως. Διάδοση τοῦ φωτός μέσα ἀπὸ πλάκα. Διάδοση τοῦ φωτός μέσα ἀπὸ πρίσμα. Πρίσματα ὀλικῆς ἀνακλάσεως.

4. Σφαιρικοὶ φακοί : Συγκλίνοντες καὶ ἀποκλίνοντες φακοί. Γενικὲς ἐξισώσεις τῶν φακῶν. Ἰσχὺς φακοῦ καὶ ὁμαζονικοῦ συστήματος φακῶν.

5. Ὀπτικὰ ὄργανα : Ἀπλὸ μικροσκόπιο. Ἀστρονομικὴ διόπτρα. Περιληπτικὰ τὰ : Περισκόπιο, φωτογραφικὴ μηχανή, προβολέας, κινηματογραφικὴ μηχανή.

6. Ἀνάλυση τοῦ φωτός : Ἀνάλυση τοῦ λευκοῦ φωτός. Ἰδιότητες τῶν ἀκτινοβολιῶν, ὁρατῶν, ὑπερύθρων καὶ ὑπεριώδων. Οὐράνιο τόξο. Φασματοσκόπιο. Τὸ χρῶμα τῶν σωμάτων.

7. Φωτομετρία : Φωτεινὴ ἐνέργεια. Φωτεινὴ ροή. Φωτισμὸς. Μονάδες μετρήσεως φωτομετρικῶν μεγεθῶν. Φωτόμετρα.

Β' Πρόγραμμα ἐπιλογῆς, ὥρες 2.

1. Ἀπὸ τὴ Μηχανικὴ : Καμπυλόγραμμη κίνησις. Κυκλικὴ μεταβαλλομένη κίνησις ὕλικου σημείου. Βολές : Κατακόρυφη, ὀριζόντια, πλάγια. Κινούμενα συστήματα ἀναφορᾶς. Ἔργο ἀντιστάσεων καὶ μεταβλητῆς δυνάμεως. Ἐφαρμογὴ

τῆς διατηρήσεως τῆς ὁρμῆς. Πύραυλος. Κρούση : 'Ελαστική, πλαστική, συντελεστής κρούσεως. Περιστροφή στερεοῦ σώματος γύρω ἀπὸ σταθερὸ καὶ ἀπὸ μεταβλητὸ ἄξονα. Γυροσκόπιο, Μεταβολὴ τοῦ G σὲ συνάρτησιν μὲ τὸ ὕψος. Τερητοὶ δορυφόροι. Ροὴ ρευστῶν. Νόμος τῆς συνέχειας Νόμος τοῦ BERNOULLI. Ἐφαρμογές. Ἐσωτερικὴ τριβὴ τῶν ρευστῶν. Ὑπερχητικὲς ταχύτητες. Ὑδροκινητήρες.

2. Ἀπὸ τῆ θερμότητα : Τρόποι μεταβολῆς τῆς καταστάσεως ἀερίου. Εὐρεση τῆς μοριακῆς μάζας καὶ τῆς πυκνότητος ἀερίου. Νόμος τοῦ DALTON. Κορεσμένοι καὶ ἀκόρεστοι ἀτμοί. Τριπλὸ σημεῖο.

Θερμοδυναμική : Α' Θερμοδυναμικὸ ἀξίωμα. Β' Θερμοδυναμικὸ ἀξίωμα. Κύκλος τοῦ CARNOT. Ἀτμομηχανές, Βενζινοκινητήρες. Κινητήρες DIESEL. Ἀεροστρόβιλοι. Ψυκτικὲς μηχανές. Ἐντροπία.

3. Ἀπὸ τὸ Μαγνητισμὸν : Φύση τοῦ μαγνητισμοῦ. Ἐπίδρασις ὁμογενοῦς μαγνητικοῦ πεδίου σὲ μαγνητικὸ δίπολο. Μαγνητικὴ ροπή. Μαγνήτιση, μαγνητικὴ ὑστέρηση.

4. Ἀπὸ τὸν Ἠλεκτρισμὸν : Εἶδη ἠλεκτροστατικῶν πεδίων - ἠλεκτροστατικοὶ φακοί. Διηλεκτρικὴ σταθερὰ. Ἠλεκτροστατικὲς μηχανές. Ἠλεκτρικὴ ροὴ καὶ νόμοι τῆς Σφαιρικοῦ πυκνωτῆς. Μέτρησις ἀντιστάσεων. Σύνθετο κύκλωμα. Κανόνες τοῦ KIRCHOFF. Σύνδεσις γεννητριῶν. Ἀποδέκτες. Ἀντιηλεκτρεγερτικὴ δύναμις. Κίνησις ἠλεκτρονίου μέσα σὲ μαγνητικὸ πεδίο. Μαγνητικοὶ φακοί. Ἑρμηνεῖα προσελύσεως τῶν μαγνητικῶν πεδίων. Ὁργανὰ ἠλεκτρικῶν μετρήσεων.

5. Ἀπὸ τὴν Ὀπτική : Ὀπτικὸ πεδίο ἐπίπεδου κατόπτρου. Ὀπτικὸ πεδίο σφαιρικοῦ κατόπτρου. Σφάλματα σφαιρικοῦ κατόπτρου. Εὐρεση τοῦ τύπου τῶν φακῶν. Σφάλματα σφαιρικῶν φακῶν. Σύνθετο μικροσκόπιο. Ἠλιακὸ φάσμα. Ἀχρωματικὸ σύστημα πρισμάτων καὶ φακῶν. Ἀπόδοσις φωτεινῆς πηγῆς. Μηχανικὸ ἰσοδύναμο τοῦ φωτός.

ΧΗΜΕΙΑ

Α' Πρόγραμμα κοινόν, ὥρα 1.

1. Κατάταξις στοιχείων. Περιοδικὸν σύστημα. Ἀρχικὲς κατατάξεις στοιχείων. Περιοδικὸν σύστημα τῶν στοιχείων. Περιοδικότης τῶν ιδιοτήτων τῶν στοιχείων. Ἀτομικὸς ἀριθμὸς.

2. Σύγχρονη ἀτομικὴ θεωρία (δομὴ τοῦ ἀτόμου) γενικά. Τὰ διάφορα ἀτομικὰ πρότυπα. Κατασκευὴ τῶν πυρήνων τοῦ ἀτόμου. Ἰσότοπα καὶ ἰσοβαρῆ στοιχεῖα.

3. Θεωρία τῆς ἠλεκτρολυτικῆς διαστάσεως-ἠλεκτρόλυσις. Μεταλλικοὶ ἄγωγοι - ἠλεκτρολυτικοὶ ἄγωγοι. Θεωρία τῆς ἠλεκτρολυτικῆς διαστάσεως τοῦ ARRHENIUS. Ἠλεκτρόλυσις. Νόμοι τῆς ἠλεκτρολύσεως. Μηχανισμὸς τῆς ἠλεκτρολύσεως.

4. Ὁξέα - Βάσεις - Ἀλατὰ :

Ὁξέα καὶ βάσεις : Γενικὲς ιδιότητες τῶν ὀξέων καὶ τῶν βάσεων. Ἐξουδετέρωσις. Γενικὲς μέθοδοι παρασκευῆς τῶν ὀξέων, ἀνυδρίτες τῶν ὀξέων. Γενικὲς μέθοδοι παρασκευῆς τῶν ἐσίων. Ἀνυδρίτες τῶν ἐσίων. Ἀλατὰ : Γενικὲς μέθοδοι παρασκευῆς ἀλάτων. Κανονικὰ ἄλατα. Ὁξίνα ἄλατα. Βασικὰ ἄλατα. Διπλὰ ἄλατα. Μεικτὰ ἄλατα. Σύμπλοκα ἄλατα. Σύμπλοκα ἰόντα. Γραμμοῖσοδύναμο τῶν ὀξέων, τῶν βάσεων καὶ τῶν ἀλάτων. Γενικά περὶ διαλυμάτων. Κανονικὰ διαλύματα. Ἰσχύς τῶν ὀξέων καὶ τῶν βάσεων.

5. Μέταλλα :

Γενικὲς ιδιότητες τῶν μετάλλων. Γενικὲς μέθοδοι ἐξαγωγῆς τῶν μετάλλων. Γενικά περὶ κραμάτων.

6. Μέταλλα τῶν ἀλκαλίων.

Γενικά περὶ τῶν μετάλλων τῶν ἀλκαλίων. Νάτριο. Ὑδροξείδιο τοῦ Νατρίου. Ἀνθρακικὸ νάτριο. Ὁξίνο ἀνθρακικὸ νάτριο. Νιτρικὸ νάτριο. Κάλιο. Ὑδροξείδιο τοῦ καλίου. Ἀνθρακικὸ κάλιο. Ὁξίνο ἀνθρακικὸ κάλιο. Χλωριούχο κάλιο. Χλωρικὸ κάλιο. Νιτρικὸ κάλιο.

7. Μέταλλα τῶν ἀλκαλικῶν Γαιῶν :

Γενικά περὶ μετάλλων τῶν ἀλκαλικῶν Γαιῶν. Μαγνήσιο. Ὁξείδιο τοῦ Μαγνησίου. Ἀνθρακικὸ Μαγνήσιο. Θεϊκὸ μαγνήσιο. Ἀσβέστιο. Ὁξείδιο τοῦ ασβεστίου. Ὑδροξείδιο τοῦ ασβεστίου. Ἀνθρακικὸ ασβέστιο. Θεϊκὸ ασβέστιο. Χλωριούχο ασβέστιο. Χλωράσβεστος. Κονιάματα.

8. Ἀλουμίνιο, Κασσίτερος, Μόλυβδος.

Ἀλουμίνιο. Ὁξείδιο τοῦ ἀλουμινίου. Θεϊκὸ ἀλουμίνιο. Στυπτηρία. Πυριτικά ἄλατα τοῦ ἀλουμινίου. Κεραμεικὴ. Κασσίτερος. Μόλυβδος. Ὁξείδιο τοῦ μολύβδου. Ἀνθρακικὸς μολύβδος. Συσσωρευτὲς μολύβδου.

9. Χαλκός, Ἀργυρὸς, Χρυσός.

Χαλκός, Θεϊκὸς χαλκός. Ἀργυρὸς. Νιτρικὸς ἄργυρος. Ἀλαγονούχες ενώσεις τοῦ ἀργύρου. Φωτογραφικὴ Χρυσός.

10. Ψευδάργυρος. Ὑδράργυρος. Χρῶμιο, Μαγγάνιο.

Ψευδάργυρος. Ὁξείδιο τοῦ ψευδαργύρου. Ὑδράργυρος. Ἀλαγονούχες ενώσεις τοῦ ὑδραργύρου. Χρῶμιο. Ἐνώσεις τοῦ χρωμίου. Μαγγάνιο. Ἐνώσεις τοῦ Μαγγανίου.

11. Σίδηρος, Κοβάλτιο, Νικέλιο, Λευκόχρυσος.

Σίδηρος. Κοβάλτιο. Νικέλιο. Λευκόχρυσος. Ραδιενεργὰ στοιχεῖα. Ράδιο. Οὐράνιο. Ὑπερουράνια στοιχεῖα. Ἀκτινίδες.

Β'. Πρόγραμμα ἐπιλογῆς, ὥρα 1.

Ἰδιότητες διαλυμάτων. Γενικά :

Τάσις ἀτμῶν. Νόμος τοῦ RAOULT. Ζεοσκοπία. Κρυοσκοπία. Προσδιορισμὸς τοῦ μοριακοῦ βάρους τῶν διαλυμένων σωμάτων. Ὄσμωσις. Ὄσμωτικὴ πίεσις. Προσδιορισμὸς τῶν μοριακῶν βαρῶν ἀπὸ τὴν ὀσμωτικὴν πίεσιν.

2. Χημικὴ ἀντίδρασις. Ταχύτητα ἀντιδράσεων καὶ παράγοντες ποὺ τὴν ἐπηρεάζουν : Ἡ χημικὴ ἀντίδρασις. Ταχύτητα ἀντιδράσεως. Παράγοντες ποὺ ἐπηρεάζουν τὴν χημικὴ ἀντίδρασις. Θερμοχημεία. Κατάλυσις.

3. Χημικὴ ἰσορροπία : Ἀμφίδρομες ἀντιδράσεις. Χημικὴ ἰσορροπία. Νόμος τῆς ἐπιδράσεως τῆς μάζας. Παράγοντες ποὺ ἐπηρεάζουν τὴν χημικὴ ἰσορροπία.

4. Ἠλεκτρονικὴ θεωρία τοῦ σθένους. Χημικοὶ δεσμοί. Τὰ διάφορα εἶδη τῶν χημικῶν δεσμῶν : Ἑτεροπολικός, ὁμοιοπολικός, ἡμιπολικός, δεσμὸς ὑδρογόνου, μεταλλικός.

5. Ἰδιότητες τῶν ἠλεκτρολυτικῶν διαλυμάτων :

Ἰσχύς τῶν ὀξέων καὶ τῶν βάσεων. Βαθμὸς ἰονισμού (διαστάσεως). Σταθερὰ ἰονισμού (διαστάσεως). Ἐπίδρασις κοινοῦ ἰόντος. Γινόμενο διαλυτότητας. Διάστασι τοῦ νεροῦ P.H. Ρυθμιστικὰ διαλύματα. Δείκτες. Ὑδρόλυσις.

6. Ἠλεκτρονικὴ θεωρία ὀξειδώσεως καὶ ἀναγωγῆς.

Γενικά περὶ ὀξειδώσεως καὶ ἀναγωγῆς. Ἀριθμὸς ὀξειδώσεως. Τὰ κυριότερα ὀξειδωτικά καὶ ἀναγωγικά μέσα. Παραδείγματα ὀξειδοαναγωγικῶν ἀντιδράσεων. Δυναμικὸ ὀξειδοαναγωγῆς.

7. Ἀπὸ τὸ εἰδικὸ μέρος τῆς ἀνόργανης Χημείας.

Τὰ κυριότερα, ἀπὸ βιομηχανικῆς σημασίας, ἀνόργανα ὀξέα καὶ βάσεις. (Ὑδροχλωρικὸ ὄξύ, θεϊκὸ ὄξύ, νιτρικὸ ὄξύ, ἀμμωνία, καυστικὸ νάτριο). Μελέτη τῆς συστάσεως τῶν μετάλλων καὶ κραμάτων. Θερμικὴ ἀνάλυσις.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

"Ὁρα 1.

I. Σκοπὸς :

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος εἶναι νὰ ἐξετάσει καὶ διδάξει τὴν ἀλληλεπίδρασιν ἀνθρώπου καὶ περιβάλλοντος καθὼς καὶ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν ποὺ ἀναπτύχθηκε σὲ παγκόσμια κλίμακα ἀπὸ τὴν ἀλληλεπίδρασιν αὐτὴ καὶ ἀπὸ ἄλλες αἰτίαι.

II. Ὑλη τοῦ μαθήματος :

Ἡ ἐμφάνισις τοῦ ἀνθρώπου στὴ Γῆ.

Ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ φυσικὸ περιβάλλον.

Οι βαθμοί του πολιτισμού : Κατώτερος, μέσος και ανώτερος βαθμός πολιτισμού.

Η καταστροφή του περιβάλλοντος και ο τεχνικός πολιτισμός.

Ο πληθυσμός της Γης.

Γεωγραφική κατανομή του πληθυσμού της Γης. Το δημογραφικό πρόβλημα. Μετακίνηση πληθυσμού. Συγκέντρωση πληθυσμού σε περιοχές. Φυλές, γλώσσες, θρησκείες, εθνικές ομάδες.

Ιστορική εξέλιξη της οικονομικής ζωής του ανθρώπου.

Άγαθα και παραγωγή τους. Το χρήμα και η νομισματική μονάδα. Νόμος προσφοράς και ζήτησης. Διευθυνόμενη οικονομία. Αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες. Το εθνικό εισόδημα.

Διάφοροι κλάδοι παραγωγής, Γεωργική παραγωγή, κτηνοτροφική παραγωγή, αλιευτική παραγωγή, δασική παραγωγή, παραγωγή ύφαντικών υλών, παραγωγή ενέργειας, παραγωγή μετάλλων, βιομηχανική παραγωγή, Έπενδύσεις. Οικονομικοί συνασπισμοί.

Το εμπόριο. Μεγάλα κέντρα διεθνούς εμπορίου. Εμπορικές συμβάσεις. Το ισοζύγιο των λογαριασμών. Ο πληθωρισμός. Ο τιμάρθρος.

Η εξωτερική αξία του χρήματος.

Οι μεταφορές. Οι τηλεπικοινωνίες. Ο Τουρισμός.

Οι μεγάλες οικονομικές δυνάμεις. Παράγοντες δημιουργίας μεγάλων δυνάμεων.

Σύγχρονα οικονομικά προβλήματα της ανθρωπότητας και το θέμα της εξαντλήσεως των πηγών ενέργειας.

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ - ΥΓΙΕΙΝΗ

Όρος 1.

I. Σκοπός :

Σκοπός του μαθήματος είναι :

1. Νά ανασκοπήσει την ανατομία του ανθρώπινου σώματος, όπως την έμαθαν οι μαθητές στο Γυμνάσιο, και νά τη συμπληρώσει με βασικές και απαραίτητες γνώσεις Φυσιολογίας.

2. Νά ενημερώσει τους μαθητές για τις υγιεινές συνθήκες διεξαγωγής των φυσιολογικών λειτουργιών του ανθρώπινου οργανισμού καθώς και για όρισμένες συχνά απαντώμενες ασθένειες που παρεμποδίζουν την ύψιστη λειτουργία του.

II. Ύλη του μαθήματος :

Το ανθρώπινο σώμα και η υγιεινή του. Μορφολογία του ανθρώπινου σώματος. Σύντομη περιγραφή του σκελετού. Υγιεινή του όστικού συστήματος. Σύντομη ανασκόπηση του μυϊκού συστήματος. Ονομασία βασικών μερών. Χημική ανάλυση της μυϊκής συστολής. Μελέτη της κινήσεως. Υγιεινή του μυϊκού συστήματος, θρέψη, άσκηση, συνθήκες που ευνοούν τη φυσική μυϊκή προσπάθεια.

Νευρικό σύστημα. Έγκεφαλος ενός ζώου. Έγκεφαλονοτιαίο σύστημα του ανθρώπου. Λειτουργία του νευρικού συστήματος. Ιδιότητες και ρόλος των νευρών. Νευρικό ρεύμα. Ανακλαστικές κινήσεις. Λειτουργία των ήμισφαιρίων του εγκεφάλου. Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα. Φυσιολογία του νωτιαίου μυελού. Πνευματική δραστηριότητα. Ο ρόλος των υπόλοιπων τμημάτων του εγκεφάλου. Υγιεινή του νευρικού συστήματος. Αίτιες της νευρικής κοπώσεως. Άλλαγή των πνευματικών δραστηριοτήτων. Ο ύπνος. Ο κλινικός θάνατος. Επίδραση τροφών στο νευρικό σύστημα. Τοξικές ουσίες. Ενίσχυση του νευρικού συστήματος.

Οι τροφές : Το πόσιμο νερό, τρόπος μελέτης της συστάσεώς του. Οργανικές τροφές. Σάκχαρα, ιδιότητες των σακχαρών. Τα λιπίδια. Οι πρωτεΐνες. Εξέταση τροφών. Το γάλα, το ψωμί. Κατάταξη των τροφών. Κίνδυνοι από τις τροφές. Τα συντηρητικά. Χρωστικές ουσίες στις τροφές. Συνθετικές τροφές. Σύντομη περιγραφή των οργάνων του πεπτικού συστήματος. Λειτουργία της πέψεως των τροφών. Οι ανάγκες του οργανισμού σε τροφές και η συστηματοποίηση μιζοποικίλιας τροφών. Υγιεινή του πεπτικού συστήματος. Κολικοί.

Το αίμα. Τα συστατικά του αίματος. Έρυθρά αιμοσφαίρια. Αίματοκρίτης. Ταχύτητα καθίζσεως. Η αιμοσφαιρίνη. Το πλάσμα του αίματος. Η πήξη του αίματος. Η άμυνα του οργανισμού. Ομάδες αίματος. Εύρεση πατρότητας. Παράγων RHESUS. Αίμοδοσία. Η λέμφος. Οίδημα.

Το κυκλοφορικό σύστημα. Σύντομη περιγραφή του κυκλοφορικού συστήματος, Καρδιακός παλμός. Η διέγερση της Καρδιάς. Έργο και θρέψη της καρδιάς. Καρδιογράφημα. Ρύθμιση της λειτουργίας του κυκλοφορικού συστήματος. Αρτηριακή πίεση. Το καρδιακό έμφραγμα. Υγιεινή του κυκλοφορικού συστήματος.

Αναπνευστικό σύστημα. Σύντομη περιγραφή του αναπνευστικού συστήματος. Η φυσιολογία της αναπνοής. Αναπνευστικές κινήσεις. Ανταλλαγή των αερίων. Έσωτερική αναπνοή. Ρύθμιση της αναπνοής.

Αισθήσεις. Φυσιολογία των αισθήσεων. Υγιεινή των αισθήσεων. Η ισορροπία έξω από το πεδίο βαρύτητας.

Φυσιολογία των νεφρών. Τα ούρα. Υγιεινή των άπαικρίσεων. Λεύκωμα, Σάκχαρο. Κολικοί των νεφρών.

Φυσιολογία των ενδοκρινών αδένων. Υπόφυση, θυροειδής, πάγκρεας, επινεφρίδια, ωοθήκες, όρχεις. Γεννητικά όργανα (συνοπτικά). Γονιμότητα. Σύλληψη. Κύηση. Υγιεινή της κύσεως.

Αφροδίσια νοσήματα.

ΑΓΓΛΙΚΑ

Όρος 2.

I. Σκοπός :

Θα επιδιώκεται ο σκοπός που προτάσσεται στο αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος της Α' τάξεως του ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως

II. Ύλη του μαθήματος :

I. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ. Το λεξιλόγιο θα περιλαμβάνει περίπου 600 - 700 ριζικές λέξεις, που θα αποτελούν επέκταση των λέξεων που έχουν διδαχθεί στο Γυμνάσιο και στην Α' τάξη του Λυκείου. Οι λέξεις αυτές θα επιλεγούν με κριτήριο τη συχνότητα, τη χρησιμότητα και την καταλληλότητά τους για τη διδασκαλία. Όπου κρίνεται πρόσφορο να δίνονται και παράγωγα των ριζικών λέξεων.

II. ΠΡΟΦΟΡΑ. Θα γίνονται συστηματικές ασκήσεις φωνολογίας και γενικότερα σωστής προφοράς λέξεων, φράσεων και προτάσεων, για να βελτιώνεται η προφορά των μαθητών. Η χρησιμοποίηση ειδικών έγκεικριμένων μαγνητοταινιών κ.λπ. ακουστικών μέσων θα βοηθήσει αποτελεσματικά τη διδασκαλία και έτσι η απόδοση θα είναι καλύτερη.

III. ΑΝΑΓΝΩΣΗ. Η ανάγνωση θα γίνεται από το έγκεικριμένο σχολικό βιβλίο, το οποίο θα περιέχει : χαρακτηριστικές εκδηλώσεις της αγγλικής και Αμερικανικής ιστορίας και ζωής, βιογραφίες συγγραφέων, επιστημόνων, άλλων προσωπικοτήτων, περιγραφές πόλεων, επιστολές, διαλόγους γύρω από εμπορικές συναλλαγές, ανέκδοτα, περιλήψεις λογοτεχνικών έργων και αποσπασμάτων νεωτέρων Αγγλων και Αμερικανών συγγραφέων κ.λπ. Στην τάξη αυτή θα γίνεται χρήση της σιωπηρής αναγνώσεως, όχι μόνον για γρήγορη ανάγνωση, αλλά και για κατανόηση. Οι μαθητές θα διαβάζουν στο σπίτι πρόσφορα συμπληρωματικά άνηγνώσματα.

IV. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ. Θα γίνει επανάληψη και συμπλήρωση της γραμματικής και του συντακτικού. Θα γίνει επίσης επισήμανση της σπουδαιότητας των ρηματικών τύπων (άπαρεμφάτων, μετοχών, γερονδίων) της χρήσεως της ακολουθίας των χρόνων και των ιδιωματικών εκφράσεων κ.λπ.

V. ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ. Θα γίνονται συζητήσεις και παραστατικοί διάλογοι πάνω σε θέματα της κοινωνικής ζωής, για ν' αποκτήσουν οι μαθητές ευχέρεια στην ομιλία. Θέματα, που μπορούν να συζητούν είναι επίσης η

εκπαιδευση, ή Ἀγγλική γλώσσα, οἱ κοινωνικὲς συνήθειες καθὼς καὶ τὰ εὐκαιριακὰ θέματα ὅλων τῶν εἰδῶν. Ἀνάγνωσις, ἀνάλυσις καὶ κριτικὴ σχετικῶν μὲ τὰ παραπάνω θέματα ἀποσπασμάτων ἀπὸ διάφορα περιοδικά, ἐφημερίδες, βιβλία καὶ ἄλλες χρήσιμες πηγές.

VI. ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ. Οἱ γραπτὲς ἀσκήσεις θὰ ἔχουν τὴ μορφή τῶν ἀσκήσεων τῆς Α' τάξεως.

VII. ΓΡΑΠΤΕΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ. Θὰ ἐξακολουθήσουν ν' ἀσκοῦνται οἱ μαθητὲς σ' ὅλα τὰ εἶδη συνθέσεων ποὺ ἀναφέρονται στὴν Α' τάξη.

VIII. ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ. Ὅπως καὶ στὴν Α' τάξη Λυκείου.

ΓΑΛΛΙΚΑ

᾽Ῥρες 2.

I. Σκοπός :

Θὰ ἐπιδιώκεται ὁ σκοπὸς ποὺ προτάσσεται στὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς Α' τάξεως τοῦ ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

II. Ὑλὴ τοῦ μαθήματος :

1. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ. Θὰ δοθεῖ λεξιλόγιον 400 - 500 νέων λέξεων ἀπὸ τὸ βασικὸ λεξιλόγιον 2ου βαθμοῦ, μὲ παράλληλη χρησιμοποίησι καὶ ἐμπλουτισμὸ τοῦ γνωστοῦ λεξιλογίου. Θὰ δίνονται χρήσιμα παράγωγα τῶν ἤδη γνωστῶν καὶ τῶν νέων λέξεων, μὲ ἰδιωτικὲς ἐκφράσεις (γαλλισμούς) ποὺ χρησιμοποιοῦνται στὴν καθημερινὴ γλώσσα.

2. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ. Συμπλήρωση τῆς διδασκαλίας τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ τῶν προηγούμενων τάξεων, μὲ βάση τοὺς ἀναγνωστικόμενους διαλόγους καὶ τὰ κείμενα τοῦ σχολικοῦ βιβλίου. Ὑπογράμμισι ἰδιωματισμῶν (γαλλισμῶν), παροιμιῶν, καὶ συνωνύμων. Ἐπανάληψις τῶν ἀριθμητικῶν, τῶν ὀνομάτων τῶν χωριῶν καθὼς καὶ τῶν σπουδαιότερων τοπωνυμιῶν τῆς Ἑλλάδας. Συμπλήρωσι καὶ ἐμπέδωσι τῶν ἀντωνυμιῶν. Χρῆσις τοῦ INFINITIF, ἐμπέδωσι τοῦ CONDITIONNEL, PRESENT, τῆς παθητικῆς φωνῆς καὶ τοῦ πλάγιου λόγου. Ἐπανάληψις τῆς χρήσεως καὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν χρόνων. Διδασκαλία τῶν ἀνώμαλων ρημάτων ποὺ τὰ συναντοῦμε στὰ διδασκόμενα κείμενα.

3. ΠΡΟΦΟΡΑ. Σ' αὐτὸ τὸ ἐπίπεδο, χρειάζονται εἰδικὲς ἀσκήσεις γιὰ τὴ διόρθωσι τῆς προφορᾶς, ἀνάλογα μὲ τὶς ἀνάγκας ποὺ παρουσιάζονται. Ἰδιαίτερη προσοχὴ δίνεται στὴν ρυθμικὴ ἐκφορὰ τῶν προτάσεων.

4. ΚΕΙΜΕΝΑ. Συνεχίζεται ἡ ἐπεξεργασία καὶ ἡ ἀνάγνωσις τῶν διαλόγων καὶ τῶν κειμένων τοῦ σχολικοῦ βιβλίου. Εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιλέγονται κείμενα γενικοῦ ἐνδιαφέροντος (ἀπλουστευμένα κείμενα συγγραφέων, κείμενα ἀπὸ ἐφημερίδες, μαθητικὰ περιοδικὰ κ.λ.π.).

5. ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ. Μὲ ἀφορμὴ τοὺς διαλόγους καὶ τὰ κείμενα τοῦ βιβλίου, ποικίλες προφορικὲς ἀσκήσεις στὴ γραμματικὴ καὶ στὸ συντακτικόν. Διαλογικὴ συζήτησις πᾶν στὰ κείμενα ἢ σὲ θέματα παρμένα ἀπὸ τὴν ἐπικαιρότητα (ἐφευρέσεις, τέχνες, κινηματογράφος, τηλεόρασις, θέατρο, σπουδές, τεχνικὰ ἐπιτεύγματα κ.λ.π.) Προφορικὴ περιλήψις τῶν κειμένων ποὺ ἔχουν ἀναγνωσθεῖ ἢ περιλήψις ἀπὸ ἀκρόασις δίσκων ἢ μαγνητοφωνημένων κειμένων, ἀπὸ προβολὴ ταινιῶν. Προφορικά, παραλλαγή τῶν θεμάτων τῶν διαλόγων ἢ τῶν κειμένων σὲ νέες, παραπλήσιες καὶ ἑξωνανὲς καταστάσεις. Προφορικὴ παρουσίασις ἑνὸς ἐπικαιροῦ θέματος ἀπὸ μαθητὴ ἢ ἀπὸ ὁμάδα μαθητῶν.

6. ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ. Ἀσκήσεις στὴ γραμματικὴ καὶ τὸ συντακτικὸ μὲ ἐπανάληψι τῶν διδασκόμενων. Συμπλήρωσις χρήσιμων ἐντύπων, σύνταξις παραγράφων, ἀπλῶν ἐπιστολῶν, περιλήψεων, παραφράσεων, ἀπόδοσις θεμάτων ποὺ ἀναγνώσθησαν ἢ συζητήθησαν καὶ ποὺ σχετίζονται μὲ τὴν ἐπικαιρότητα σὲ 10 - 15 φράσεις, σύνταξις μικρῶν ἐκθέσεων μὲ περιορισμένον ἀριθμὸν λέξεων (μέχρις 150). Οἱ γραπτὲς ἀσκήσεις θὰ ἔχουν προπαρασκευασθεῖ προφορικὰ

ἀπὸ τὸν καθηγητὴ πού, μὲ τὶς κατάλληλες ἐρωτήσεις, τὴν ἐπιδειξὴ εἰκόνων, τὸ σχετικὸ λεξιλόγιον ποὺ θὰ δώσει, καθοδηγεῖ τοὺς μαθητὲς ὡς πρὸς τὸ διάγραμμα ποὺ θὰ ἀκολουθήσουν.

7. ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ. Μικρὴ ὀρθογραφικὴ ἄσκηση καθ' ἡμέραν. Διόρθωσις καὶ ἐπιλογὴ ἀπὸ τὸν καθηγητὴ ὁρισμένων κάθε φορὰ τετραδίων τῶν μαθητῶν.

ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

᾽Ῥρες 3.

Σκοποί :

Θὰ ἐπιδιώκονται οἱ σκοποὶ ποὺ προτάσσονται στὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς Α' τάξεως τοῦ ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

II. Ὑλὴ τοῦ μαθήματος :

A' Τμήματα Ἀρρένων :

1. Ἀσκήσεις μὲ κινησιολογικὴ βάση τὸ ρυθμὸ. Πολύμορφες βαδίσαις, μετατοπίσεις καὶ δρόμοι. Ἀναπηδήσεις καὶ ἄλλα ἐλεύθερα ἢ μὲ χρησιμοποίησις γυμναστικῶν ὀργάνων. Ἐλεύθερες ἀσκήσεις τῶν ἄκρων καὶ τοῦ κορμοῦ πρὸς ὅλους τοὺς ἄξονες καὶ τὰ ἐπίπεδα καθὼς καὶ ποικίλες συνασκήσεις γιὰ τὴν ἐπιτυχία προκαθορισμένου σκοποῦ.

Ἀσκήσεις καὶ συνασκήσεις μὲ τὴν χρησιμοποίησις κινητῶν, ἢ σταθερῶν γυμναστικῶν ὀργάνων. Ἀσκήσεις μὲ σφαῖρες, κοντούς, σχοινάκια, ἐμπόδια, στρώματα καρίνες, πλινθία σχοινιά ἀναρριχήσεως, δοκοὺς, μονόζυγα, δίζυγα, πολύζυγα, δυναμόμετρα, βάρη, ἀναπηδητήρια κ.λ.π.

2. Ἀγωνιστικὴ Γυμναστική.

Ἀσκήσεις ἀγωνιστικῆς γυμναστικῆς καὶ στὰ ἔξι (6) ἀγωνίσματα (ἔδαφος, μονόζυγο, δίζυγο, ἵππο μὲ λαβές, ἄλλα σὲ ἵππο, σὲ κρίκους).

Διδασκαλία καὶ ἐφαρμογὴ σειρᾶς ἀσκήσεων ἢ ὁλοκληρωμένων προγραμμάτων καὶ στὰ ἔξι ἀγωνίσματα.

Διδασκαλία τῶν κανονισμῶν τῆς ἀγωνιστικῆς γυμναστικῆς. Συγκρότησις καὶ προπόνησις ὁμάδων σύμφωνα μὲ τὴν κλίση τῶν μαθητῶν.

Ὁργάνωσις ἀγώνων.

3. Παιχνίδια - Ἀθλητικὲς Παιδιές. Διδασκαλία γυμναστικῶν - ψυχαγωγικῶν παιγνιδιῶν. Μικρὰ παιχνίδια γιὰ τὴν εἰσαγωγὴ καὶ τὴν προπόνησις στὶς ἀθλητικὲς παιδιές.

Συνέχιση τῆς διδασκαλίας γιὰ τὴν βελτίωσι τῆς ἀτομικῆς τεχνικῆς καὶ τῆς ὁμαδικῆς τακτικῆς στὶς βασικὲς ἀθλοπαιδιές.

Διδασκαλία τῶν κανονισμῶν. Συγκρότησις καὶ προπόνησις ὁμάδων σύμφωνα μὲ τὴν κλίση τῶν μαθητῶν.

Ὁργάνωσις ἀγώνων.

4. Κλασικὸς Ἀθλητισμός.

Διδασκαλία ὅλων τῶν κατάλληλων γιὰ τὴν ἡλικία τῶν μαθητῶν τῆς Β' Λυκείου ἀγωνισμάτων τοῦ κλασικοῦ ἀθλητισμοῦ.

Συνέχιση τῆς διδασκαλίας γιὰ τὴν βελτίωσι τῆς τεχνικῆς στὰ κυριότερα ἀγωνίσματα δρόμου, ἄλματος καὶ ρίψεως.

Διδασκαλία τῆς τεχνικῆς τῶν σκυταλοδρομιῶν καὶ τῶν σύνθετων ἀγωνισμάτων. Ἐπιδίωξις καλυτερέσεως τῆς ἀτομικῆς ἐπιδόσεως τῶν μαθητῶν στὰ ἀγωνίσματα τῆς εἰδικεύσεώς τους.

Διδασκαλία τῶν κανονισμῶν. Συγκρότησις καὶ προπόνησις ὁμάδων. Ὁργάνωσις ἀγώνων.

5. Κολύμβησις.

Διδασκαλία ὅλων τῶν εἰδῶν κολυμβήσεως καὶ συνέχιση τῆς διδασκαλίας γιὰ τὴν βελτίωσι τῆς ἀτομικῆς τεχνικῆς.

Διδασκαλία τῆς τακτικῆς τῆς ὁμαδικῆς κολυμβήσεως. Ἐπιδίωξις καλυτερέσεως τῆς ἀτομικῆς ἐπιδόσεως τῶν μαθητῶν στὰ ἀγωνίσματα τῆς προτιμῆσεώς τους.

Διδασκαλία τῶν κανονισμῶν. Συγκρότησις καὶ προπόνησις ὁμάδων. Ὁργάνωσις ἀγώνων.

Ὁλοκλήρωσις τῆς διδασκαλίας τῆς νωτιαγοστικῆς καὶ τῆς τεχνικῆς ἀναπνοῆς.

6. Λοιπά Ἀθλήματα.

Ὅπου οἱ γενικότερες συνθήκες τὸ ἐπιτρέπουν, οἱ μαθητὲς διδάσκονται καὶ ἐπιδίδονται, σὲ ναυτικά, χιονοδρομικά, ὄρειβατικά, ἀεροναυτικά κ.λ.π. ἀθλήματα. Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἀναφερομένων ἀθλημάτων ἐπιδιώκεται ἡ καλυτέρευση τῆς τεχνικῆς, ἡ συμπλήρωση τῆς τακτικῆς καὶ τῶν κανονισμῶν, ὁ σχηματισμὸς ὁμάδων σύμφωνα με τὴν κλίση τῶν μαθητῶν καὶ ἡ ὁργάνωση ἀθλητικῶν ἐκδηλώσεων.

7. Ἑλληνικοὶ Χοροί.

Διδασκαλία τῶν πανελλήνιων χορῶν καθὼς καὶ ἄλλων χορῶν ἀπὸ διάφορες περιοχὲς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἰδιαίτερα τῆς περιοχῆς ὅπου βρίσκεται τὸ Λύκειο.

Σχηματισμὸς συγκροτήματος λαϊκῶν χορῶν ἀπὸ μαθητῆς.

Β'. Τμήματα Θηλέων.

1. Ἀσκήσεις με κινήσιολογικὴ βάση τὸ ρυθμὸ.

Πολύμορφες βαδίσεις, μετατοπίσεις καὶ δρόμοι.

Ἀναπηδήσεις καὶ ἄλλα ἐλεύθερα ἢ με χρησιμοποίηση γυμναστικῶν ὀργάνων. Ἐλεύθερες ἀσκήσεις τῶν ἄκρων καὶ τοῦ κορμοῦ πρὸς ὅλους τοὺς ἄξονες καὶ τὰ ἐπίπεδα καθὼς καὶ ποικίλες συνασκήσεις γιὰ τὴν ἐπιτυχία προκαθορισμένου σκοποῦ.

Ἀσκήσεις καὶ συνασκήσεις με τὴν χρησιμοποίηση κινήτων ἢ σταθερῶν γυμναστικῶν ὀργάνων. Ἀσκήσεις με σφαῖρες, κοντούς, σχοινάκια, κορδέλες, στεφάνια, ἐμπόδια, στρώματα, Κορίνες, πλινθία, δοκούς, δίζυγα, πολύζυγα, ἀναπηδητήρια κ.λ.τ.

2. Ἀγωνιστικὴ Γυμναστική.

Ἀσκήσεις ἀγωνιστικῆς γυμναστικῆς καὶ στὰ τέσσερα (4) ἀγωνίσματα (ἔδαφος, δίζυγο, τὴ δοκὸ καὶ ἄλλα σὲ ἵππο).

Διδασκαλία καὶ ἐφαρμογὴ σειρᾶς ἀσκήσεων ἢ ὁλοκληρωμένων προγραμμάτων καὶ στὰ τέσσερα ἀγωνίσματα.

Διδασκαλία τῶν κανονισμῶν τῆς ἀγωνιστικῆς γυμναστικῆς.

Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδων σύμφωνα με τὴν κλίση τῶν μαθητῶν.

Ὁργάνωση ἀγώνων.

3. Ρυθμικὴ Ἀγωνιστικὴ Γυμναστική.

Ἀσκήσεις ρυθμικῆς ἀγωνιστικῆς γυμναστικῆς με κορίνες, μπάλες, στεφάνια, σχοινάκια καὶ κορδέλες.

Διδασκαλία καὶ ἐφαρμογὴ σειρᾶς ἀσκήσεων ἢ ὁλοκληρωμένων προγραμμάτων με διάφορα ὅργανα.

Διδασκαλία τῶν κανονισμῶν τῆς ρυθμικῆς ἀγωνιστικῆς γυμναστικῆς.

Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδων σύμφωνα με τὴν κλίση τῶν μαθητῶν. Ὁργάνωση ἀγώνων.

4. Παιχνίδια - Ἀθλητικὲς Παιδιές.

Διδασκαλία γυμναστικῶν - ψυχαγωγικῶν παιγνιδιῶν.

Μικρὰ παιχνίδια γιὰ τὴν εἰσαγωγή καὶ τὴν προπόνηση στὶς ἀθλητικὲς παιδιές.

Συνέχιση τῆς διδασκαλίας γιὰ τὴν βελτίωση τῆς ἀτομικῆς τεχνικῆς καὶ τῆς ὁμαδικῆς τακτικῆς στὶς βασικὲς ἀθλοπαιδιές.

Διδασκαλία τῶν κανονισμῶν. Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδων σύμφωνα με τὴν κλίση τῶν μαθητῶν. Ὁργάνωση ἀγώνων.

5. Κλασικὸς Ἀθλητισμὸς.

Διδασκαλία ὅλων τῶν κατὰλληλων γιὰ τὴν ἡλικία τῶν μαθητῶν τῆς Β' Λυκείου ἀγωνισμάτων τοῦ κλασικοῦ ἀθλητισμοῦ.

Συνέχιση τῆς διδασκαλίας γιὰ τὴν βελτίωση τῆς τεχνικῆς στὰ κυριότερα ἀγωνίσματα δρόμου, ἄλματος καὶ ρίψεως.

Διδασκαλία τῆς τεχνικῆς τῶν σκυταλοδρομιῶν καὶ τῶν σύνθετων ἀγωνισμάτων. Ἐπιδίωξη καλυτερεύσεως τῆς ἀτομικῆς ἐπιδόσεως τῶν μαθητῶν στὰ ἀγωνίσματα τῆς εἰδικεύσεώς τους.

Διδασκαλία τῶν κανονισμῶν. Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδων. Ὁργάνωση ἀγώνων.

6. Κολύμβηση.

Διδασκαλία ὅλων τῶν εἰδῶν κολυμβήσεως καὶ συνέχιση τῆς διδασκαλίας γιὰ τὴν βελτίωση τῆς ἀτομικῆς τεχνικῆς.

Διδασκαλία τῆς τακτικῆς τῆς ὁμαδικῆς κολυμβήσεως. Ἐπιδίωξη καλυτερεύσεως τῆς ἀτομικῆς ἐπιδόσεως τῶν μαθητῶν στὰ ἀγωνίσματα τῆς προτιμῆσεώς τους.

Διδασκαλία τῶν κανονισμῶν. Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδων. Ὁργάνωση ἀγώνων.

Διδασκαλία τῆς ναυαγοσωστικῆς καὶ τῆς τεχνικῆς ἀναπνοῆς.

7. Λοιπά ἀθλήματα.

Ὅπου οἱ γενικότερες συνθήκες τὸ ἐπιτρέπουν, οἱ μαθητὲς διδάσκονται καὶ ἐπιδίδονται σὲ ναυτικά, χιονοδρομικά, ὄρειβατικά, ἀεροναυτικά κ.λ. ἀθλήματα. Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἀναφερομένων ἀθλημάτων ἐπιδιώκεται ἡ καλυτέρευση τῆς τεχνικῆς, ἡ συμπλήρωση τῆς τακτικῆς καὶ τῶν κανονισμῶν, ὁ σχηματισμὸς ὁμάδων σύμφωνα με τὴν κλίση τῶν μαθητῶν καὶ ἡ ὁργάνωση ἀθλητικῶν ἐκδηλώσεων.

8. Ἑλληνικοὶ χοροί :

Διδασκαλία τῶν πανελλήνιων χορῶν καθὼς καὶ ἄλλων χορῶν ἀπὸ διάφορες περιοχὲς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἰδιαίτερα τῆς περιοχῆς πού βρίσκεται τὸ Λύκειο.

Σχηματισμὸς συγκροτήματος λαϊκῶν χορῶν ἀπὸ μαθητῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Δευτέρα (Β') καὶ Τρίτη (Γ') Τάξη Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

Ἄρθρο 3.

1. Τὰ διδασκόμενα μαθήματα καὶ οἱ ὥρες τῆς ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στὴ Β' καὶ στὴ Γ' τάξη Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζονται ὡς ἑξῆς :

Μ α θ ή μ α τ α	Ὡ ρ ε ς	
	Τάξη	Τάξη
Α'. Πρόγραμμα Κοινὸ	Β'	Γ'
1. Θρησκευτικά	2	1
2. Νεοελληνικὴ Γλώσσα καὶ Γραμματεία	3	3
3. Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλώσσα καὶ Γραμματ.	5	3
4. Ἱστορία	2	2
5. Ψυχολογία	2	—
6. Φιλοσοφικά	—	2
7. Μαθηματικά	4	2
8. Φυσικὴ	1	1
9. Χημεία	1	1
10. Οἰκονομικὴ Γεωγραφία	1	—
11. Γενικὴ Βιολογία	—	1
12. Ἀνθρωπολογία - Ὑγιεινὴ	1	—
13. Ξένη Γλώσσα	2	2
14. Φυσικὴ Ἀγωγή	1	1
Σύνολο	25	19
Β' Πρόγραμμα Ἐπιλογῆς	Κατευθύνσεις	
	α'	β'
Ἀρχαία Ἑλλ. Γραμματεία καὶ Γλώσσα	2	—
Ἱστορία	2	—
Λατινικά	2	3
Μαθηματικά	—	2
Φυσικὴ	—	1
Χημεία	—	—
Σύνολο	6	6
Γεν. Σύνολο	25	25

2. Τὸ μάθημα τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς προβλέπεται νὰ διδάσκεται πρὶν ἀπὸ τὴν ἑναρξὴ τῶν μαθημάτων καὶ μετὰ τὴν ἀναρξὴ τῶν τάξεων ἢ τῶν τμημάτων κατὰ τὸ δυνατόν.

Άρθρο 4.

Αναλυτικό Πρόγραμμα τής Β' τάξεως Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

Τὰ διδασκόμενα μαθήματα καὶ οἱ ὥρες ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στὴ Β' τάξη Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς κατευθύνσεως ὁρίζονται ἀναλυτικὰ κατὰ μάθημα ὡς ἐξῆς :

1. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ, ὥρες 2.

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς Β' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

2. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, ὥρες 3.

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως, τοῦ ὁποίου ἡ διδασκαλία θὰ συνεχιστεῖ στὴ Γ' τάξη ὡς τις 31 Ἰανουαρίου. Στὴ διάρκεια τοῦ διδακτικοῦ ἔτους θὰ γράφονται 6-8 ἐκθέσεις.

3. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, ὥρες 5.

Ι. Θὰ διδασκοῦν ἀπὸ τὸ πρωτότυπο, σύμφωνα μὲ ὅσα ἐκτίθενται στὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς Β' τάξεως τοῦ Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως, τὰ ἐξῆς :

α) Ἀναγνωστικὸ Α' τάξεως Λυκείου, ὥρες 5 ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ διδακτικοῦ ἔτους ὡς τὸ τέλος Ὀκτωβρίου (διδακτικὲς ἐνότητες 25).

β) Ρητορικὰ κείμενα :

Λυσία, Ὑπὲρ τοῦ Ἀδυνάτου - Δημοσθένης Περὶ τοῦ στεφάνου παρ. 168-179 καὶ 188-198, ὥρες 5 ἀπὸ 1 Νοεμβρίου ὡς τις 23 Δεκεμβρίου (διδακτικὲς ἐνότητες 35).

γ) Θουκυδίδη Ἱστορίᾳ (Ἐκλογές) ὥρες 3 ἀπὸ 8 Ἰανουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους (ἐνότητες 45).

δ) Ὀμήρου Ἰλιάδα (Ἐκλογές), ὥρες 2 ἀπὸ 8 Ἰανουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους (ἐνότητες 30).

II. Ἐξαιρετικὰ κατὰ τὰ σχολικὰ ἔτη 1980-81 καὶ 1981-82 θὰ διδασκοῦν ἀπὸ τὸ πρωτότυπο, σύμφωνα μὲ ὅσα ἐκτίθενται στὸ μεταβατικὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς Ἀρχαίας Ἑλλην. Γλώσσας καὶ Γραμματείας τῆς Β' τάξεως Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως, τὰ ἐξῆς :

α) Ἀναγνωστικὸ Α' τάξεως Λυκείου, ὥρες 5 ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ διδακτικοῦ ἔτους ὡς τὸ τέλος Ὀκτωβρίου.

β) Λυσία, Ὑπὲρ τοῦ Ἀδυνάτου, ὥρες 5 ἀπὸ τὴν 1η Νοεμβρίου ὡς τις 23 Δεκεμβρίου.

γ) Θουκυδίδη Ἱστορίᾳ (Πλαταϊκά), ὥρες 3 ἀπὸ 8 Ἰανουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

δ) Ὀμήρου Ἰλιάδα (Ἐκλογές) ὥρες 2 ἀπὸ 8 Ἰανουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

4. ΙΣΤΟΡΙΑ, ὥρες 2

Ἀπὸ τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς Α' τάξεως τοῦ Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως θὰ διδάσκονται οἱ ἐνότητες 14 Ἑλληνιστικὸς πολιτισμὸς καὶ 15 ὁ Ἑλληνορωμαϊκὸς κόσμος καθὼς καὶ ὁ Ἐπίλογος.

5. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, ὥρες 2

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς Β' τάξεως τοῦ Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

6. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ, ὥρες 4

1. Ἀλγεβρα, ὥρες 2

Θὰ διδασκεῖ ἡ ἐνότητα 7 τοῦ προγράμματος Ἀλγεβρας τῆς Α' τάξεως καὶ οἱ ἐνότητες 1, 2, 3, τοῦ ἀντίστοιχου κοινοῦ προγράμματος τῆς Β' τάξεως τοῦ Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς κατευθύνσεως.

2. Γεωμετρία, ὥρες 2

Θὰ διδασκοῦν οἱ ἐνότητες 8 καὶ 9 τοῦ προγράμματος Γεωμετρίας τῆς Α' τάξεως καὶ οἱ ἐνότητες 1, 2, 3, 4 τοῦ

ἀντίστοιχου προγράμματος τῆς Β' τάξεως τοῦ Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς κατευθύνσεως.

7. ΦΥΣΙΚΗ, ὥρα 1

Θερμότητα

Διαστολὴ τῶν σωμάτων

Θερμότητα. Θερμοκρασία. Θερμόμετρα. Διαστολὴ τῶν στερεῶν. Ἐξισώσεις γραμμικῆς ἐπιφανειακῆς καὶ κυβικῆς διαστολῆς. Διαστολὴ τῶν ὑγρῶν. Ἀνωμαλία τῆς διαστολῆς τοῦ νεροῦ. Μεταβολὴ τῆς πυκνότητος τῶν στερεῶν καὶ τῶν ὑγρῶν ἀνάλογα μὲ τὴ θερμοκρασία. Πειραματικὴ μελέτη τῶν μεταβολῶν τῶν αερίων. Ἀπόλυτο μηδὲν καὶ ἀπόλυτη κλίμακα Θερμοκρασιῶν.

Θερμιδομετρία

Ποσότητα θερμότητος/καὶ μονάδα ποσότητος. Ἡ εἰδικὴ θερμότητα. Μέτρηση τῆς εἰδικῆς θερμότητος (στερεῶν καὶ ὑγρῶν) μὲ τὴ μέθοδο τῶν μειγμάτων. Θερμιδόμετρα.

Εἰδικὲς θερμότητες τῶν αερίων. Θερμότητα ἀπὸ τὴν καύση (καυσίμων καὶ τροφῶν).

Μεταβολὲς στὴν κατάσταση τῶν σωμάτων.

Τήξη καὶ πήξη, οἱ νόμοι τους. Θερμότητα τήξεως καὶ μέτρησής της. Θερμιδόμετρο LAPLACE. Ἐξαέρωση. Ἐξάτμιση. Βρασμός καὶ νόμοι τοῦ βρασμοῦ. Θερμότητα εξαέρωσης. Ὑγροποίηση τῶν αερίων καὶ τοῦ αέρα.

Ἀπόλυτη καὶ σχετικὴ ὑγρασία τοῦ αέρα.

Διάδοση τῆς θερμότητος. Τρόποι διαδόσεως τῆς θερμότητος. Ἐφαρμογές. Μηχανικὸ ἔργο καὶ θερμότητα. Μηχανικὴ θεωρία τῆς θερμότητος. Μετατροπὴ τοῦ μηχανικοῦ ἔργου σὲ θερμότητα. Μηχανικὸ ἰσοδύναμο τῆς θερμότητος. Ὑποβάθμιση τῆς ἐνέργειας.

Στατικὸς Ἠλεκτρισμὸς :

1. Ἠλεκτρικὸ φορτίο : Φύση τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, ἀρχὴ τῆς διατηρήσεως τῶν φορτίων. Θεμελιώδη φαινόμενα. Νόμος τοῦ COULOMB. Μονάδες ἡλεκτρικοῦ φορτίου.

2. Ἠλεκτρικὸ πεδίο : Ὁρισμὸς ἡλεκτρικοῦ πεδίου. Στοιχειᾶ ἡλεκτρικοῦ πεδίου (ένταση, δυναμικὸ, διαφορὰ δυναμικοῦ σὲ δύο σημεῖα). Μονάδες ἐντάσεως καὶ δυναμικοῦ.

3. Χωρητικότης ἀγωγῶν : Ὁρισμὸς χωρητικότητος. Μονάδες μετρήσεως τῆς χωρητικότητος. Ἐνέργεια φορτισμένου ἀγωγῶν. Πυκνωτές. Χωρητικότης ἐπιπέδου πυκνωτῆ, ἐνέργεια φορτισμένου πυκνωτῆ, σύνδεση πυκνωτῶν, μορφὲς πυκνωτῶν.

Συνεχὲς ἡλεκτρικὸ ρεῦμα :

1. Ἠλεκτρικὸ ρεῦμα : Τὸ ἡλεκτρικὸ ρεῦμα ὡς ροὴ ἡλεκτρονίων, Πηγὲς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Ἐνταση τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Νόμος τοῦ OHM. Μονάδες μετρήσεως τῆς ἐντάσεως τοῦ ρεύματος. Μονάδες ἀντιστάσεως. Ἀμπερόμετρο καὶ βολτόμετρο. Μελέτη τῆς ἀντιστάσεως ἐνὸς ἀγωγῶν. Σύνδεση ἀντιστάσεων. Ρυθμιστικὲς ἀντιστάσεις. Ρυθμιστὴς τάσεως.

2. Ἐνέργεια τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος : Ἐνέργεια καὶ ἰσχύς τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Νόμος τοῦ JOULE. Ἐφαρμογές.

3. Κλειστὸ κύκλωμα : Ἡ γεννήτρια στὸ κλειστὸ κύκλωμα. Ἠλεκτρεγερτικὴ δύναμις καὶ ἐσωτερικὴ ἀντίσταση. Νόμος τοῦ OHM στὸ κλειστὸ κύκλωμα.

8. ΧΗΜΕΙΑ, ὥρα 1.

1. Κατάταξη στοιχείων. Περιοδικὸ σύστημα. Ἀρχικὲς κατατάξεις στοιχείων. Περιοδικὸ σύστημα τῶν στοιχείων. Περιοδικότητα τῶν ιδιοτήτων τῶν στοιχείων. Ἀτομικὸς ἀριθμὸς.

2. Σύγχρονη ἀτομικὴ θεωρία (δομὴ τοῦ ἀτόμου) γενικῶς. Τὰ διάφορα ἀτομικὰ πρότυπα. Κατασκευὴ τῶν πυρήνων τοῦ ἀτόμου. Ἰσότοπα καὶ ἰσοβαρὴ στοιχεῖα.

3. Θεωρία τῆς ἡλεκτρολυτικῆς διασπάσεως-ἡλεκτρόλυση. Μεταλλικοὶ ἀγωγοί-ἡλεκτρολυτικοὶ ἀγωγοί.

Θεωρία της ηλεκτρολυτικής διαστάσεως του ARRHENIUS. Ήλεκτρολύση. Νόμοι της ήλεκτρολύσεως. Μηχανισμός της ήλεκτρολύσεως.

4. 'Οξέα-Βάσεις-Άλατα

'Οξέα και βάσεις : Γενικές ιδιότητες των οξέων και των βάσεων. Έξουδετέρωση. Γενικές μέθοδοι παρασκευής των οξέων, ανυδρίτες των οξέων. Γενικές μέθοδοι παρασκευής των βάσεων. Ανυδρίτες των βάσεων. Άλατα. Γενικές μέθοδοι παρασκευής των αλάτων. Κανονικά άλατα. Όξινα άλατα. Βασικά άλατα. Διπλά άλατα. Μεικτά άλατα. Σύμπλοκα άλατα. Σύμπλοκα ιόντα. Γραμμοίσοδύναμο των οξέων, των βάσεων και των αλάτων.

5. Γενικά περί διαλυμάτων. Κανονικά διαλύματα. Ίσχύς των οξέων και βάσεων.

Άλογόνα : φθόριο, χλώριο, βρώμιο, ιώδιο. Υδραλογόνα. Ώξυγονούχες ενώσεις του χλωρίου.

Θείο και ενώσεις του : H_2S , SO_2 , SO_3 , H_2SO_4

Άζωτο και ενώσεις του : οξειδία του άζώτου HN_3 , HNO_3 . Ο ατμοσφαιρικός αέρας. Τα εύγενή αέρια.

Φωσφόρος και ενώσεις του. Άρσενικό, Αντιμόνιο, Βισμούθιο. Άνθρακα, Μονοξείδιο του άνθρακα, διοξείδιο του άνθρακα, άνθρακικά άλατα. Πυρίτιο και ενώσεις του. Βόριο και ενώσεις του.

9. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ, ώρα 1.

Ίσχύει το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος της Β' τάξεως του Ήμερήσιου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως.

10. ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ - ΥΓΙΕΙΝΗ, ώρα 1

Ίσχύει το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος της Β' τάξεως του Ήμερήσιου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως.

11. ΛΓΓΙΚΑ, ώρες 2

Ίσχύει το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος της Β' τάξεως του Ήμερήσιου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως.

12. ΓΑΛΛΙΚΑ, ώρες 2

Ίσχύει το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος της Β' τάξεως του Ήμερήσιου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως.

13. ΦΥΣΙΚΗ ΛΓΩΓΗ, ώρα 1

Θά γίνεται επιλογή από το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος της Β' τάξεως του Ήμερήσιου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως, ή οποία θά προσαρμόζεται στη μονώρη διδασκαλία του μαθήματος και τις συνθήκες λειτουργίας του Έσπερινού Λυκείου.

Άρθρο 5.

Άναλυτικό πρόγραμμα της Γ' τάξεως Έσπερινού Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως.

Η διδασκεία ύλη των μαθημάτων της Γ' τάξεως Έσπερινού Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως ορίζεται αναλυτικά κατά μάθημα ως εξής :

1. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ, ώρα 1

Ίσχύει το Α' μέρος του αναλυτικού προγράμματος του μαθήματος της Γ' τάξεως του Ήμερήσιου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως «Χριστιανική Άνθρωπολογία» και τα βιβλικά κείμενα της Παλαιάς Διαθήκης (από το Γ' μέρος).

2. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, ώρες 3.

Θά ολοκληρώνεται το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος της Β' τάξεως του Γενικού Λυκείου ως τις 31 Ίανουαρίου και από την 1 Φεβρουαρίου θά ισχύει το αναλυτικό πρόγραμμα της Γ' τάξεως του Ήμερήσιου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως, το οποίο θά συνεχίζεται και θά ολοκληρώνεται στη Δ' τάξη. Στη διάρκεια του διδακτικού έτους θά γράφονται 6-8 εκθέσεις.

3. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, ώρες 5.

Α' Πρόγραμμα κοινό, ώρες 3.

Ι. Θά διδασκούν, σύμφωνα με τον τρόπο που εκτίθεται στα αναλυτικά προγράμματα της Β' και Γ' τάξεως Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως, εις τα εξής κείμενα :

1. Σοφοκλή, Φιλοκτήτης, από 21 Σεπτεμβρίου ως 31 Ίανουαρίου

2. Πλάτωνα Πρωταγόρας, από 1 Φεβρουαρίου ως το τέλος του διδακτικού έτους.

ΙΙ. Έξαιρετικά κατά τα σχολικά έτη 1980-1981 και 1981-1982 θά διδασκεί από το πρωτότυπο, σύμφωνα με τον τρόπο που εκτίθεται αναλυτικά στο μεταβατικό αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος της Αρχαίας Έλληνικής Γλώσσας και Γραμματείας της Β' τάξεως Ήμερήσιου Λυκείου Γενικής Εκπαιδεύσεως, αντί του Φιλοκτήτη, ή Άντιγόνη του Σοφοκλή από 21 Σεπτεμβρίου ως 31 Ίανουαρίου.

Β'. Πρόγραμμα επιλογής, ώρες 2

1. Άπό 21 Σεπτεμβρίου ως τις 30 Άπριλίου θά γίνει γλωσσική διδασκαλία, σύμφωνα με το αντίστοιχο αναλυτικό πρόγραμμα της Β' τάξεως Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως.

2. Άπό 1 Μαΐου ως το τέλος του διδακτικού έτους θά γίνουν επαναλήψεις του Ύπερ του Άδυνάτου λόγου του Λυσία, των παρ. 168-174 και 188-198 από το λόγο του Δημοσθένη περί του στεφάνου και της Ίστορίας του Θουκυδίδη.

3. Έξαιρετικά κατά τα σχολικά έτη 1980-81 και 1981-82 από 1 Μαΐου ως το τέλος του διδακτικού έτους θά γίνουν επαναλήψεις του Ύπερ του Άδυνάτου λόγου του Λυσία και των Πλαταικών από την Ίστορία του Θουκυδίδη.

4. ΊΣΤΟΡΙΑ, ώρες 4 (κοινό ώρες 2 και επιλογής ώρες 2)
Ίσχύει το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος, κοινό και επιλογής της Β' τάξεως του Ήμερήσιου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως.

5. ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ, ώρες 2.

Ίσχύει το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος της Γ' τάξεως του Ήμερήσιου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως.

6. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ, ώρες 5

Α' Πρόγραμμα κοινό, ώρες 2.

1. Άλγεβρα, ώρα 1

Θά γίνει επανάληψη των έννοιων 1, 2 του προγράμματος Άλγεβρας της Β' τάξεως Ήμερήσιου Λυκείου. Στη συνέχεια θά διδασκούν οι ύπόλοιπες ένότητες 3, 4 και 5 του ίδιου προγράμματος.

2. Γεωμετρία, ώρα 1

Θά γίνει επανάληψη των έννοιων 1, 2, 3 και 4 του προγράμματος Γεωμετρίας της Β' τάξεως του Ήμερήσιου Λυκείου. Στη συνέχεια θά διδασκεί ή ένότητα 5 του ίδιου προγράμματος.

Β'. Πρόγραμμα επιλογής, ώρες 3

Ίσχύει το πρόγραμμα επιλογής της Β' τάξεως του Ήμερήσιου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως.

7. ΦΥΣΙΚΗ

Α'. Πρόγραμμα κοινό, ώρα 1.

Μαγνητισμός - Ήλεκτρομαγνητισμός.

1. Ίδιότητες μαγνήτη : Τρόποι μαγνητίσεως. Νόμος του COULOMB. Μονάδες ποσότητας μαγνητισμού. Στοιχείοι δεις μαγνήτες.

2. Μαγνητικό πεδίο : Όρισμός μαγνητικού πεδίου. Μαγνητική επαγωγή. Μαγνητική ροή. Μαγνητική διαπερατότητα. Ένταση του μαγνητικού πεδίου. Μονάδες. Μαγνητικό πεδίο της Γής. Μαγνητική πυξίδα. Μαγνητικά στοιχεία ενός τόπου.

3. Ήλεκτρομαγνητισμός : Μαγνητικό πεδίο τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Νόμος BIOT-SAVART. Μαγνητικό πεδίο εὐθύγραμμου καὶ κυκλικοῦ ρευματοφόρου ἀγωγοῦ. Μαγνητικό πεδίο σωληνοειδοῦς. Οἱ ἡλεκτρομαγνήτες καὶ οἱ ἐφαρμογές τους. Ήλεκτρομαγνητικὴ δύναμις. Ὁ νόμος τοῦ LAPLACE. Ἐφαρμογές.

Ὀπτική :

1. Διάδοση τοῦ φωτός : Ἡ εὐθύγραμμη διάδοση τοῦ φωτός καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς. Ταχύτητα τῆς διαδόσεως τοῦ φωτός (χωρὶς περιγραφὴ τῶν μεθόδων μετρήσεώς τῆς).

2. Ἀνάκλαση τοῦ φωτός : Νόμοι τῆς ἀνακλάσεως τοῦ φωτός. Ἐπίπεδα καὶ σφαιρικὰ ἀτόπτρα. Ἐξισώσεις τῶν σφαιρικῶν κατόπτρων.

3. Διάθλαση τοῦ φωτός : Νόμοι τῆς διαθλάσεως τοῦ φωτός. Ὅρικὴ γωνία καὶ ὀλικὴ ἀνάκλαση τοῦ φωτός. Ἀποτελέσματα τῆς διαθλάσεως. Διάδοση τοῦ φωτός μέσα ἀπὸ πλάκα. Διάδοση τοῦ φωτός μέσα ἀπὸ πρίσμα. Πρίσματα ὀλικῆς ἀνακλάσεως.

4. Σφαιρικοὶ φακοί : Συγκλίνοντες καὶ ἀποκλίνοντες φακοί. Γενικὲς ἐξισώσεις τῶν φακῶν. Ἴσχύς φακοῦ καὶ ὁμοαξονικοῦ συστήματος φακῶν.

5. Ὀπτικὰ ὄργανα : Ἀπλὸ μικροσκόπιο. Ἀστρονομικὴ διόπτρα. Περιληπτικὰ τὰ : Περισκόπιο, φωτογραφικὴ μηχανή, προβολέας, κινηματογραφικὴ μηχανή.

6. Ἀνάλυση τοῦ φωτός : Ἀνάλυση τοῦ λευκοῦ φωτός. Ἰδιότητες τῶν ἀκτινοβολιῶν, ὁρατῶν ὑπερύθρων καὶ ὑπεριώδων. Οὐράνιο τόξο. Φασματοσκόπιο. Τὸ χρῶμα τῶν σωμάτων.

7. Φωτομετρία : Φωτεινὴ ἐνέργεια : Φωτεινὴ ροή. Φωτισμός. Μονάδες μετρήσεως φωτομετρικῶν μεγεθῶν. Φωτόμετρα.

Β'. Πρόγραμμα ἐπιλογῆς, ὥρες 2.

Ἴσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα ἐπιλογῆς τοῦ μαθήματος τῆς Β' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

8. ΧΗΜΕΙΑ

Α'. Πρόγραμμα κοινό, ὥρα 1.

1. Μέταλλα.

Γενικὲς ιδιότητες τῶν μετάλλων. Γενικὲς μέθοδοι ἐξαγωγῆς τῶν μετάλλων. Γενικὰ περὶ κραμάτων.

2. Μέταλλα τῶν ἀλκαλίων.

Γενικὰ περὶ τῶν μετάλλων τῶν ἀλκαλίων. Νάτριο. Ὑδροξείδιο τοῦ Νατρίου. Ἀνθρακικὸ νάτριο. Ὁξίνιο ἀνθρακικὸ νάτριο. Νιτρικὸ νάτριο. Κάλιο. Ὑδροξείδιο τοῦ καλίου. Ἀνθρακικὸ κάλιο. Ὁξίνιο ἀνθρακικὸ κάλιο. Χλωριούχο κάλιο. Χλωρικὸ κάλιο. Νιτρικὸ κάλιο.

3. Μέταλλα τῶν ἀλκαλικῶν Γαιῶν.

Γενικὰ περὶ μετάλλων τῶν ἀλκαλικῶν Γαιῶν. Μαγνήσιο. Ὁξείδιο τοῦ Μαγνησίου. Ἀνθρακικὸ Μαγνήσιο. Θεικὸ μαγνήσιο. Ἀσβέστιο. Ὁξείδιο τοῦ ασβεστίου. Ὑδροξείδιο τοῦ ασβεστίου. Ἀνθρακικὸ ασβέστιο. Θεικὸ ασβέστιο. Χλωριούχο ασβέστιο. Χλωράσβεστος. Κονιάματα.

4. Ἀλουμίνιο, Κασσίτερος, Μόλυβδος.

Ἀλουμίνιο. Ὁξείδιο τοῦ ἀλουμινίου. Θεικὸ ἀλουμίνιο. Στυπτηρίες. Πυρηνικὰ ἄλατα τοῦ ἀλουμινίου. Κεραμευτικὴ. Κασσίτερος. Μόλυβδος. Ὁξείδιο τοῦ μολύβδου. Ἀνθρακικὸς μολύβδος. Συσσωρευτὲς μολύβδου.

5. Χαλκός, Ἀργυρος, Χρυσός.

Χαλκός, Θεικὸς χαλκός. Ἀργυρος, Νιτρικὸς ἄργυρος. Ἀλογονούχες ἐνώσεις τοῦ ἀργύρου. Φωτογραφικὴ. Χρυσός.

6. Ψευδάργυρος, Ὑδράργυρος, Χρῶμιο, Μαγγάνιο. Ψευδάργυρος. Ὁξείδιο τοῦ ψευδαργύρου. Ὑδράργυρος. Ἀλογονούχες ἐνώσεις τοῦ ὑδραργύρου. Χρῶμιο. Ἐνώσεις τοῦ χρωμίου. Μαγγάνιο. Ἐνώσεις τοῦ Μαγγανίου.

7. Σίδηρος, Κοβάλτιο, Νικέλιο, Λευκόχρυσος.

Σίδηρος. Κοβάλτιο. Νικέλιο. Λευκόχρυσος. Ραδιενεργὰ στοιχεῖα. Ράδιο. Οὐράνιο. Ὑπερουράνια στοιχεῖα. Ἀκτινίδες.

Β'. Πρόγραμμα ἐπιλογῆς, ὥρα 1.

Ἴσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα ἐπιλογῆς τοῦ μαθήματος τῆς Β' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

9. ΓΕΝΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ, ὥρα 1.

Ἴσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς Γ' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

10. ΑΓΓΛΙΚΑ, ὥρες 2.

Ἴσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς Γ' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

11. ΓΑΛΛΙΚΑ, ὥρες 2.

Ἴσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς Γ' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

12. ΦΥΣΙΚΗ ΛΟΓΩΓΗ, ὥρα 1.

Θὰ γίνεταί ἐπιλογὴ ἀπὸ τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς Γ' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως, ἢ ὅποια θὰ προσαρμόζεται στὴ μονόωρη διδασκαλία τοῦ μαθήματος καὶ στίς συνθήκες λειτουργίας τοῦ Ἑσπεριοῦ Λυκείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Δευτέρα (Β') Τάξη Προτύπου Ἑλληνικοῦ Κλασσικοῦ Λυκείου.

Ἄρθρο 6.

1. Τὰ διδασκόμενα μαθήματα καὶ οἱ ὥρες ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στὴ Β' τάξη τοῦ Προτύπου Ἑλληνικοῦ Κλασσικοῦ Λυκείου ὁρίζονται ὡς ἑξῆς :

Μαθήματα	Ὁρες	
1. Ὄρησκευτικὰ	3	
2. Νεοελληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	4	
3. Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	8	
4. Ἱστορία	4	
5. Λατινικὰ	2	
6. Ψυχολογία	2	
7. Μαθηματικὰ	3	
8. Φυσικὴ	2	
9. Χημεία	1	
10. Οἰκονομικὴ Γεωγραφία	1	α' τετρ.
11. Ἀνθρωπολογία-Ὑγιεινὴ	1	β' τετρ.
12. Ἑνὴ Γλῶσσα (συνεχιζόμενη)	2	
13. Γερμανικὴ Γλῶσσα	2	
14. Φυσικὴ Ἀγωγή	2	

Σύνολο 36

2. Γιὰ καθὲς τάξη τοῦ Κλασσικοῦ Λυκείου διατίθεται ἐπιπλέον ἓνα ἀπόγευμα τὴν ἐβδομάδα κατὰ τὸ ὅποιο οἱ μαθητὲς καὶ οἱ μαθήτριες ἐπιδίδονται στὸν κλασσικὸ ἀθλητισμό, στίς ἀθλοπαιδιές, στὴν κολύμβηση καὶ σὲ λοιπὰ ἀθλήματα.

Ἄρθρο 7.

Ἡ διδασκτέα ὕλη τῶν μαθημάτων τῆς Β' τάξεως τοῦ Προτύπου Ἑλληνικοῦ Κλασσικοῦ Λυκείου ὁρίζεται ἀναλυτικὰ κατὰ μάθημα ὡς ἑξῆς :

1. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ, ώρες 3, για τις 2 από αυτές ισχύει το αναλυτικό πρόγραμμα της Β' τάξεως του 'Ημερήσιου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως. Για την τρίτη ώρα ισχύει το ακόλουθο πρόγραμμα :

Πατερικά κείμενα.

1. Σκοπός :

Σκοπός του νέου Α.Π. είναι η άμεση επαφή των μαθητών των Κλασικών Λυκείων με τις πηγές του Χριστιανισμού, έστω αντιπροσωπευτικά, ή εκτίμηση του ύλικού από τις πηγές και η χρησιμοποίησή του στη σύγχρονη προβληματική του νέου ανθρώπου.

2. Ύλη

Α' Πραγματείες - Λόγοι :

1. 'Ιουστίνου, φιλοσόφου και μάρτυρα, «Β' 'Απολογία υπέρ Χριστιανών» (έπιλογή, συνολικά 1, 5 - 2 σελίδες).

2. Μ. 'Αθανασίου, «'Ο πρὸς τοὺς Ἀντιοχείς τόμος» (έπιλογή, συνολικά 1, 5 - 2 σελίδες).

3. Μ. Βασιλείου, «Εἰς τὸ πρόσεχε σεαυτῷ» (έπιλογή, συνολικά 3 - 4 σελίδες).

4. Γρηγορίου Νύσσης, «Περὶ φιλοπρωχίας» (έπιλογή, συνολικά 3 - 4 σελίδες).

5. 'Ιω. Χρυσόστομου, «Εἰς Εὐτρόπιον» λόγος Α' (όλόκληρος).

6. 'Ιω. Δαμασκηνού, «'Εκθεσις ἀκριβῆς τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως» : παρ. 27 «περὶ ἡδονῶν» καὶ παρ. 39 «Περὶ αὐτεξουσίου».

7. Νικολάου Καβάσιλα, «Εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν τῆς Θεοτόκου» παρ. 1 - 2.

8. Κοσμά Αἰτωλοῦ, Διδαχαὶ Γ' 3 «ἡ δουλεία τοῦ Γένους», Ε' 1 «ἡ μόρφωση τῆς νέας γενεᾶς» ΣΤ' 3 «ὁ προορισμὸς τῶν σχολείων».

Β' Ποιήματα :

1. Μετίτλωνος Σάρδεων, «Περὶ τοῦ Πάσχα» παρ. 1 - 10, έκδοση Κων. Δραμαέλλα, Ἀθῆναι 1971 σελ. 31 - 33.

2. Γρηγορίου Ναζιανζινοῦ «Περὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως» (κείμενο καὶ μετάφραση).

3. 'Ιωσήφ τοῦ Ὑμνογράφου, «Κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου» (όλόκληρος).

4. «'Ο Ἀκάθιστος Ὑμνος» (όλόκληρος).

5. Ἀνδρέας Κρήτης «'Ο Μ. Κανὼν» (έπιλογή) Εἰρμὸι τῶν 9 ὠδῶν, ὡδὴ α' τῆς Δευτέρας τῆς Α' Ἑβδομάδας τῶν Νηστειῶν. Τὸ κοντάκιο ψυχῇ μου, ψυχῇ μου» καὶ τὸ τροπάριο τοῦ Ἀγ. Ἀνδρέα.

6. Ρωμανοῦ Μελωδοῦ, Κοντάκιο Ἀναστάσιμο, έκδοση Ν. Τωμαδάκη (κοντάκιο ΜΒ') (έπιλογή).

Γ' Ἐπιστολές :

1. Ἰγνατίου Ἀντιοχείας, «Πρὸς Ρωμαίους» (όλόκληρη)

2. Γρηγορίου Θαυματουργοῦ, «Ἡ Κανονικὴ Ἐπιστολή», κανόνες Γ' - Ο'.

3. Γρηγορίου Ναυζιανζηνοῦ, Ἐπιστολὲς 51 - 2 «Νικοβούλῳ».

4. Μ. Βασιλείου, Ἐπιστολὴ 71 (4) «Γρηγορίῳ Ναυζιανζηνῷ».

5. Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου, Ἐπιστολαὶ 2, 233 («Παρτιανῶν», περὶ φιλαργυρίας).

2. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ,

ὥρες 4

Ἰσχύει τὸ αναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

3. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, ὥρες 8.

Ι. Ἰσχύει τὸ αναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος, κοινὸ καὶ ἐπιλογῆς, τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως. Κατὰ τὴ διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸ καθορίζεται ἀπὸ τὸ παρὸν Φιλοκτῆτὴ τοῦ Σοφοκλῆ θὰ διδαχθεῖ ἀπὸ τὸ πρωτότυπο καὶ τὸ στάσιμο στ. 676 - 729.

ΙΙ. Ἐξαιρετικὰ κατὰ τὰ σχολικὰ ἔτη 1980 - 81 καὶ 1981 - 82 ἰσχύει τὸ μεταβατικὸ αναλυτικὸ κοινὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸ καθορίζεται ἀπὸ τὸ παρὸν Π.Δ/γμα γιὰ τὴ Β' τάξιν τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

4. ΙΣΤΟΡΙΑ, ὥρες 4.

Ἰσχύει τὸ αναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος, κοινὸ καὶ ἐπιλογῆς, τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

5. ΛΑΤΙΝΙΚΑ, ὥρες 2.

Α' Κείμενα, ὥρες 2. Ἀνάγνωση, μετάφραση καὶ ἐρμηνεία ὡς ἑξῆς :

α) ἐκλεκτὲς περικοπὲς ἀπὸ τοὺς «Βίους» τοῦ Κορνηλίου Νέπωτα, ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ διδακτικοῦ ἔτους ὡς τις 31 Ἰανουαρίου, καὶ β) ἐκτεκτὲς περικοπὲς ἀπὸ τὸ De Bello Civili τοῦ Ἰουλίου Καίσαρα, ἀπὸ τὴν 1η Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

Καὶ στὶς δύο περιπτώσεις τὰ κείμενα περιλαμβάνονται σὲ συγκεκριμένα διδακτικὰ ἐγχειρίδια ποὺ περιέχουν ἐπιπλέον εἰσαγωγὴν, εἰσαγωγικὰ σημειώματα, σχόλια καθὼς καὶ γλωσσικὲς καὶ ἐρμηνευτικὲς παρατηρήσεις.

Β' Γλωσσικὴ διδασκαλία : Παράλληλα μὲ τὰ κείμενα :

1. Συνέχιση τῆς διδασκαλίας τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ, μὲ ἰδιαίτερη ἀναφορὰ στὰ φαινόμενα ποὺ παρουσιάζουν ἰδιομορφία.

2. Ἐμπέδωση τῶν διδασκομένων μὲ γραπτὲς ἢ προφορικὲς ἀσκήσεις ποὺ περιλαμβάνουν : α) φράσεις καὶ ἀπλὲς προτάσεις γιὰ συμπλήρωση ἢ μετασχηματισμὸ ὁρισμένων μερῶν τους καὶ β) λέξεις, φράσεις καὶ ἀπλὲς προτάσεις γιὰ μεταφορὰ ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ στὰ λατινικὰ καὶ ἀντίστροφα.

3. Εὐκαιριακὰ : α) Ἀπομνημόνευση λέξεων καὶ φράσεων μὲ τις ὁποῖες ἐμπλουτίζεται προοδευτικὰ τὸ λεξιλόγιό τῶν μαθητῶν, β) ἐπισήμανση στερεότυπων λατινικῶν φράσεων ποὺ διατηροῦνται ἀκόμη στὸ λόγο ὡς ὅροι ἢ ἀποφθεγματικὲς ἐκφράσεις :

6. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ : ὥρες 2

Ἰσχύει τὸ αναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

7. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ, ὥρες 3

Ἰσχύει τὸ ἀντίστοιχο κοινὸ πρόγραμμα τῆς Β' τάξεως Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως προσαρμοζόμενο στὶς ἀκόλουθες ἐβδομαδιαῖες ὥρες διδασκαλίας :

Ἀλγεβρα :

α' τρίμηνο : ὥρα 1

β' καὶ γ' τρίμηνο : ὥρες 2

α' τρίμηνο : ὥρες 2

β' καὶ γ' τρίμηνο : ὥρα 1

8. ΦΥΣΙΚΗ ὥρες 2.

Ἰσχύει τὸ κοινὸ αναλυτικὸ πρόγραμμα Φυσικῆς τῆς Β' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

9. ΧΗΜΕΙΑ, ὥρες 1.

Ἰσχύει τὸ κοινὸ αναλυτικὸ πρόγραμμα Χημείας τῆς Β' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

10. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ, ὥρα 1 κατὰ τὸ Α' τετράμηνο.

Ἰσχύει τὸ αναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

θύνσεως, προσαρμοζόμενο από το διδάσκοντα ως προς την έκταση της ύλης στις ώρες διδασκαλίας του μαθήματος.

11. ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ - ΥΓΙΕΙΝΗ, ώρα 1 κατά το Β' τετράμηνο.

Ίσχύει το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος της αντίστοιχης τάξεως του 'Ημερήσιου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως, προσαρμοζόμενο από τον διδάσκοντα ως προς την έκταση της ύλης στις ώρες διδασκαλίας του μαθήματος.

12. ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ (συνεχιζόμενη), ώρες 2.

Ίσχύει το αναλυτικό πρόγραμμα 'Αγγλικής - Γαλλική της αντίστοιχης τάξεως του 'Ημερήσιου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως.

13. ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, ώρες 2.

Ίσχύει το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος, το οποίο ορίζει το Π.Δ. 845/78.

14. ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ, ώρες 2.

Ίσχύει το αναλυτικό πρόγραμμα της αντίστοιχης τάξεως του 'Ημερήσιου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως.

*Άρθρο 8.

1. 'Από της δημοσίευσής του παρόντος Π.Δ./τος καταργείται το Π.Δ. 845/78 «περί του ωρολογίου και αναλυτικού

προγράμματος της Β' τάξεως 'Ημερήσιου και 'Εσπερινού Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως και του Προτύπου Κλασσικού Λυκείου» (ΦΕΚ 198, τ. Α' της 23ης Νοεμβρίου 1978) με την επιφύλαξη των επομένων παραγράφων.

2. Οι διατάξεις του Π.Δ. 845/1978 που αναφέρονται στη διδακτέα ύλη της Γερμανικής Γλώσσας στη Β' τάξη του Προτύπου 'Ελληνικού Κλασσικού Λυκείου διατηρούνται σε ισχύ.

3. Οι διατάξεις του Π.Δ. 845/1978 που αναφέρονται στη διδακτέα ύλη του μαθήματος της 'Ιστορίας στη Β' τάξη του 'Ημερήσιου Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως, του Προτύπου 'Ελληνικού Κλασσικού Λυκείου και του 'Εσπερινού Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως διατηρούνται σε ισχύ για τα σχολικά έτη 1980 - 81 και 1981 - 82.

Στόν 'Υφυπουργό 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και την εκτέλεση του παρόντος.

'Αθήναι, 26 Σεπτεμβρίου 1980

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ ἐτήσια συνδρομή τῆς Ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως, ἡ τιμὴ τῶν φύλλων τῆς ποῦ πούλιούνται τμηματικά καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καθορίσθηκαν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1980 ὡς ἀκόλουθος:

1. Για τὸ Τέλος Α'	Δραχ.	50
2. » » Β'	»	75
3. » » Γ'	»	35
4. » » Δ'	»	75
5. » » Νομικῶν Προσώπων Δ.Δ. κ.λπ. »	»	35
6. » » Ἀν. Εἰδ. Δικαστηρίου..... »	»	5
7. » » Παράρτημα	»	20
8. » » Ἀκονύμων Ἑταιρειῶν κ.λπ. .	»	200
9. » » Δελτίο Ἐμπ. καὶ Βιομ. Ἰδιοκτησίας .	»	20
10. Για ὅλα τὰ τεύχη	»	450

AND TO CONTROL TYPOGRAPHY